Negende Jaargang, Nummer 4 Verschijnt maandelijks 17 April 1937

LABORISTA ESPERANTISTO
ARBEIDER ESPERANTIST

ORGAAN VAN DE FEDERATIE VAN ARBEIDERS-ESPERANTISTEN IN HET GEBIED VAN DE NEDERLANDSE TAAL

Redactie: Middenweg 226, Amsterdam-O. || Secretariaat van de Fed. van Arbeiders-Esperantisten: Postbus W 6, Amsterdam-W.
Administratie: Postbus O. 50, Amsterdam-O. || Postgiro Amsterdam 144698. || In België: Esschenstraat 16, Antwerpen

Abonnementsprijs f 0.75 per jaar. Voor leden gratis. Oplaag 7500 exemplaren.

DR. L. L. ZAMENHOF — 14 APRIL 1917-1937.

Ontijdig ons ontvallen.

Er ligt weemoed in bij 't constateren dat terwijl overal en inzonderheid ten onzent de belangstelling voor Esperanto zich in snel stijgende lijn beweegt, de bevoorrechte geest die dit weldoend gemeenschapsmiddel moeizaam, met opoffering zijner eigen persoonlijkheid voor het mensdom samenstelde, ontijdig moest bezwijken als slachtoffer van 's werelds dolzinnigheid.

Wat moet er in Dr. Zamenhof zijn omgegaan toen hij eindelijk zijn levensideaal van verbroedering der mensheid voorspoedig belichaamd ziende, op reis naar het Esperantowereldcongres te Parijs, verrast werd door de uitgebroken wereldbrand en, met achterlating zijner bagage, via Zweden huiswaarts moest zien te komen? Tot na de bezetting van Warschau, door oorlogsgeweld omringd, zijn trouw hart de ergernis en ellende niet langer vermocht te dragen en plotseling stilstond....

Reeds sedert 20 jaar is onze zelfopofferende Majstro niet meer in ons midden en moet de beweging het zonder zijn begeesterende tegenwoordigheid doen. Laat het een troost zijn, dat hem hierdoor nog de ergste slag bespaard is gebleven; zijn stamverwant volk onder de arische hiel te zien verpletteren en in verband waarmee zijn in Duitsland zo veelbelovend werk voorlopig vernietigd werd.

Ja, het is zo jammer voor de nieuwe duizenden, die ongemerkt maar zeker onze gelederen komen versterken, opgaande in hun nieuw ideaal en het zo vruchtbaar leven van Dr. Zamenhof met belangstelling beschouwend, dat het voor altijd te laat is de machtige indruk van diens persoonlijkheid te ondergaan en te denken: „Daar is hij nu zelf, onze eminente voorganger!" Niet dat zijn kleine eenvoudige verschijning imponeerde of de klank zijner stem als een stortvloed mee-

sleepte — neen, veeleer maakte hij de min of meer beschroomde indruk van een eenzelvig persoon zonder eerzucht, die eigenlijk wars van hulde zich deze laat welgevallen als consequentie van zijn vooraanstaand optreden, dat hij aan het welvaren van zijn levensdoel verplicht is. Doch zijn onbevangen grijze ogen straalden u vriendelijk tegen met het lichtdromerige van een ziener met sterk gemoedsleven.

Steeds zal het mij een voorrecht blijven met Dr. Zamenhof kennis te hebben mogen maken, al zij het tijdens vluchtige opwindende ogenblikken van een congres en hem zijn gewone openingsrede te horen oplezen, te midden der dicht bezette rijen van het erecomité. Nog spijt het mij het eerste diep ontroerende Esperantocongres te Boulogne niet meegemaakt te hebben, de eerste schroomvallige schrede der beweging voor 't aangezicht der wereld. Doch mijn propagandakas toonde de bodem.

Doch in 1907 zag ik de glorierijke intocht te Cambridge, als van een koning: zelfs het dak van het station vol toeschouwers, Dr. Zamenhof daarna in een open koets naast den blozenden markies L. de Beaufront, die hem binnen het jaar met Ido uit eerzucht zou verraden. De geestdrift was onbeschrijfelijk. Doch in contact met den Majstro kwam ik niet. Bovendien was ik huiverig hem aan te spreken wijl ik gewend was aan de Beaufrontse lange klinkermethode en ook het Engels, dat ik vooraf een week in Londen had moeten spreken, mij in de war bracht.

Doch het volgende jaar, te Dresden, was ik fortuinlijker en durfde mij op glad ijs te begeven. Dr. Zamenhof drukte warm mijn hand, zeggende: „Nia holanda pioniro!" (zinspeling op de naam van m'n tijdschrift): „Varman laŭdon pro via fervoro! Kaj nun la movado ĉe vi komencas kreski?" Terug met de vier grote boten van ons bezoek aan de Sachsische Schweiz, zat hij, terwijl van weerszijden op de oevers de vuurpijlen opstegen, naast den bekenden Ĉefeĉ van de Esp.-sleuteltjes en Bolingbroke Mudie, die vroeg: „Ĉu vi estas kontenta?" „Pli ol kontenta; eĉ ravita!" „Vere, Germanoj ja ŝajnas modelaj Esperantistoj!" Daarbij wellicht denkend aan het vat wijn, dat de burgemeester van Meissen bij ons bezoek op het marktplein had doen opensteken als tractatie.

Enkele jaren later viel Mudie in de wereldoorlog door een Duitse kogel. In het Antwerpse congres trof ik Dr. Zamenhof weer, benevens v. d. Biest-Andelmof (gestorven aan overwerking bij de voorbereiding) en den door een ongeval overleden Esperanto-redenaar Prof. Carlo Bourlet. Ja, velen ontbreken van de oude garde!

Dreves Uitterdijk.

CONGRESFLITSEN.

Esperanto overbodig?

Het was tijdens de begroetingsavond, het congres door de afdeling Gent aangeboden. Vlot en vrolijk werd een welverzorgd programma uitgevoerd, waarvan een dankbaar publiek met hart en ziel genoot. Zang en voordracht wisselden elkaar af en de opgetogen stemming bewees, dat het optreden gewaardeerd werd.

Het glansnummer van de avond was het optreden der danseresjes. Sierlijk en vol gratie bewogen de lenige lichamen zich op de maat der muziek en de rappe voetjes toverden een wereld vol schoonheid en geluk te voren. Ademloos volgden de toeschouwers dit spel van verhevenheid en idealisme en een daverend applaus aan het einde schonk ons de overtuiging, dat dit nummer *internationaal* begrepen en verstaan werd. Maar hiervoor was *zelfs Esperanto*...... overbodig!

Het onvergetelijke congres.

Zondagsmorgens na de officiële ontvangst op het stadhuis. Een geestdriftige schare van vele honderden marcheerde achter de uit alle macht blazende muzikanten en zette de ganse stad in rep en roer. Jubelend klinken onze strijdliederen door de straten en getuigen van hoop en vertrouwen in een betere maatschappij. Dan zet plotseling de muziek in en een krachtige Internationale geeft uiting aan onze gemeenschappelijke gevoelens van verlangen naar vrijheid, kameraadschap en solidariteit. De gelegenheid openlijk weer eens deze arbeiders-zegezang te kunnen aanheffen stemde menigeen verheugd en maakte voor mij het congres in Gent onvergetelijk.

Tra la labirinto.

Neen, lezer, hier volgt geen verhandeling over grammatica. Met het „labyrint" bedoelen wij de wirwar van gangen en trappen, die men moest doordwalen om in de congreszaal te belanden. Vele congressisten wreven verbaasd hun ogen uit, toen zij, na een schier eindeloze klim- en valpartij, bemerkten weer op de zelfde plaats te zijn gekomen. Misschien had het congrescomité gerekend op de speurzin en het vernuft van de bezoekers, gescherpt en ontwikkeld door de bestudering van een ander „labirinto". In elk geval wekte het aantal van hen, dat ten slotte veilig en wel de zaal had weten te bereiken en de zittingen kon bijwonen, iedere keer nieuwe ver- en bewondering aan de bestuurstafel. Of echter allen veilig hun haardsteden hebben kunnen terugvinden en niet ergens in de doolhof een zoekgeraakt Esperantist is achtergebleven....?

Prezentado en la Salutvespero

Het onvindbare Gent.

Was het vanwege de emotie of wegens drukke werkzaamheden, dat de afdeling Gent vergeten had zich op ons congres te doen vertegenwoordigen? Wellicht waren de weken, ja maanden van voorbereiding de Gentenaren zo zwaar op hun maag komen te liggen, dat zij een congres op de koop toe als teveel van het goede beschouwden. Feit is intussen, dat in het congres zelf, bij het opmaken van de presentielijst, Gent officieel *niet* aanwezig was. Of dit later toch nog in orde is gekomen?

De „Engelsman".

Nieuwsgierig stak men de hoofden bij elkaar. Nu zou men dan toch een echte Engelsman horen spreken en de deugdelijkheid van Esperanto ervaren. Zou het een soort Engels-Esperanto worden, waar men nu eens zijn best op zou kunnen doen om het te ontraadselen? Helaas, deze illusie werd wreed verstoord toen de „Engelsman" in zuiver Esperanto zijn gevoelens vertolkte en natuurlijk volkomen begrepen werd. Een tikje teleurgesteld luisterden wij, omdat het nu toch eigenlijk geen „echte" Engelsman leek. De aardigheid was er eigenlijk een beetje af, hoewel hij nu geworden was tot één der onzen en met één slag de torenhoge verschillen tussen de naties door Esperanto waren weggevallen. Zouden we misschien toch maar liever naar de „nationale" talen terugkeren?

La fierulo.

Nog één was er in het congres, wien de herinnering aan deze heerlijke dagen onvergetelijk zal bijblijven. Die éne was de maker van de „Federacia Himno". Met welke vreugdevolle gevoelens moet hij daar gestaan hebben, toen *zijn* lied, neen, *ons lied,* uit volle borst werd gezongen en een golf van geestdrift over ons deed gaan. Kwam daarin niet aller liefde tot onze oude, vertrouwde organisatie tot uiting? Méér dan een officiële dankbetuiging, moet het door hem gevoelde en door allen besefte voorrecht, nu ook *een eigen strijdlied* te bezitten hem trots en voldoening hebben geschonken. Hoe was het ook weer....?

Spite ke multaj ofendas
Vivu la Federaci'! G. Vrees.

ESPERANTO OP DE SCHOLEN IN AMSTERDAM.

Was het voor ons een groot genoegen, in het Februari-nummer van L E, te lezen over een vergadering van onderwijzersorganisaties met onze Federatie en LEEN, dit betekent nog geenszins, dat wij nu bij de pakken gaan zitten afwachten tot het Esperanto door deze organisaties zó bij de betrokken overheidsinstanties wordt bepleit, dat het officieel in het lesrooster wordt opgenomen.

In dit, nu reeds voor een groot deel verstreken, seizoen, kon onze propaganda tot verscheidene oudercommissies van openbare scholen in Amsterdam doordringen. En dat wel in die mate, dat enige van hen de zaak aanpakten en ouderavonden belegden met Esperanto als onderwerp. Een spreker, tentoonstellingsmateriaal en Esperanto-koorzang maakten een goede indruk. In verschillende wijken hebben de kinderen nu gelegenheid op hun eigen school Esperanto lessen te volgen. Ongeveer *300 leerlingen* maken hiervan gebruik; leermiddel La Vojo.

Mochten we er tot dusver in slagen voor iedere cursus een bekwame leider(ster) te vinden, gemakkelijk was dit niet altijd. In Amsterdam beschikken we gelukkig over vele leden met voldoende grammaticale kennis om een cursus te leiden. Edoch, voor een *kinder*cursus schrikken ze gauw terug. Helaas bevinden zich in onze rijen weinig onderwijzers. Voor deze cursussen meldde zich er geen.

Om na de a.s. zomervacantie ons werk te kunnen voortzetten en er zo mogelijk een grote uitbreiding aan te geven, achtten we het nodig de cursusleiders deskundige voorlichting te geven over de omgang met kinderen. Onze vriend Theo Thijssen van de Bond van Ned. Onderwijzers, hoorde onze plannen aan en beloofde medewerking. Als gevolg daarvan zullen enige lezingen worden gehouden, waar pedagogen onze leden voorlichting zullen geven in opvoedkunde. Wij verwachten dat ons initiatief in deze op prijs gesteld wordt. De bedoeling is, dat de tegenwoordige leiders van kindercursussen de lezingen bijwonen en iedere afdeling daarenboven twee of drie leden stuurt, die in principe bereid zijn later op scholen cursussen te leiden.

Vrienden. zo lang nog niet van overheidswege Esperanto op de scholen wordt ingevoerd, moeten wij dubbel ons best doen in deze leemte te voorzien. Helpt mee!

Over het jaarverslag van LEEN.

Het jaar 1936 was voor onze nederlandse zusterorganisatie „La Estonto Estas Nia” niet onverdeeld gunstig. Het ledental op 1 Jan. 1936 bedragende 1226, n.l. 1078 afdelingsleden en 148 algemene leden, daalde tot 1193, waarvan 1063 afdelings- en 130 algemene leden. Een achteruitgang dus met 33 leden, terwijl het in October 1936 reeds een aantal bereikt had van 1724. De gehele winst van 500 leden in het afgelopen jaar ging dus even hard verloren.

Het aantal afdn van LEEN op 1 Jan. 1936 was 47. Er werden 16 opgericht, waarvan 9 weer verloren gingen, zodat er 31 Dec. 1936 nog over waren 54, dus 7 meer dan een jaar te voren. Waaruit blijkt, dat de reeds bestaande afdn meer leden verloren dan de nieuwe afdn inbrachten, ondanks de gratis brochure „Wat nu?”, ter inlichting van leden en cursisten.

Het is zeker geen gezond teken, dat wat men uit de cursussen haalt, en meer zelfs, weer verloren gaat. En wel terwijl LEEN een vrij groot aantal B-uloj telt, blijkens het verslag. Dat is wel heel mooi, maar als deze hun krachten niet geven aan de esperantobeweging, geven wij voor het B-diploma niet veel. Wij hebben ook en vooral werkers nodig.

Wegens gebrek aan geld en begrip bij de afdn omtrent de „Konsilantaro”, die LEEN tegenwoordig ook heeft, werkte deze niet bevredigend. Dat zij onze Federatie tot leer. En het strekke onze Federatie tot eer, dat zij aan genoemde euvelen het hoofd weet te bieden.

LEEN sloot zich aan bij de nieuw gevormde Internacia Esp. Ligo (IEL), hetgeen 10% van de contributie vergt, waarvoor de leden echter niets ontvangen.

Het orgaan „Nederlanda Esperantisto” verscheen om de 14 dagen, in totaal 25 nummers, in een oplaag van 1700 ex. (in totaal dus 42.500 ex. — de secretaris schrijft abusievelijk 65.500). Behalve een keer, verschijnt dit orgaan om de 14 dagen, hetgeen de secretaris een groot voordeel acht bij het plaats vinden van belangrijke gebeurlijkheden in de esp.beweging. Dat dit orgaan, gelijk bijna alle neutrale bladen, echter heel weinig meedeelt omtrent de esperantobeweging, hebben wij in ons stukje „Naivuloj” in LE van Maart reeds aangetoond, waarop de redactie van NE zo vriendelijk was te antwoorden, dat het niet alleen naïf maar zelfs idioot zou zijn, iets over andere organisaties te schrijven, als men zijn eigen zaken niet eens kan behandelen. Een kwestie van opvatting, al zouden wij, ook in dat blad, dat in 2 nummers geen 9/10 geeft van wat één ex. L E inhoudt, voor beide toch kans zien.

Het eigen leerboek van LEEN werd een succes. Verkocht werden 1234 stuks. Misschien dat het ook helpt ter versterking der vereniging.

Voor de propaganda drukte men o.a. 100.000 strooibiljetten, waarvan er echter maar 55.000 werden verspreid (220.000 in 1935). Verder reikten de bestellingen niet, dus is de rest blijkbaar blijven liggen, zodat het leeuwendeel der papieren propaganda ook nu weer door onze Federatie (met ongev. 1.000.000 ex.) werd behartigd.

LEEN had, volgens een niet complete statistiek van Dec. 1936, in 39 plaatsen 64 cursussen met 886 deelnemers (het jaar daarvoor resp. 71, 118 en 1875). Van grote activiteit geven deze cijfers ook al geen blijk, waaruit wij mogen concluderen, dat maar weinigen daar werkelijk „zich geven”.

Het congres in Leeuwarden telde, ofschoon niet in ’t jaarverslag vermeld, 325 deelnemers, wat in dat jaar ook al de helft minder was.

Uit het financieel jaarverslag citeren we, dat aan contributie werd ontvangen f 3355.96 en het orgaan NE ruim f 2300 kostte (na aftrek van de porti, vermoedelijke drukkosten ongeveer f 1800), voor 1700 ex. per 14 dagen, dus per jaargang ruim f 1. Weten we dat ons blad L E maar f 0.54 per jaargang kost, dus de helft, en aan leesinhoud ongeveer $^{1}/_{10}$ meer geeft, dan demonstreert dat weer eens te meer het voordeel, dat een grotere organisatie biedt en wij met L E zeker niet duur uit zijn.

De uitgaven van het bestuur bedroegen f 263 plus f 214 voor bestuursvergaderingen.

Het LEEN-bestuur zetelt n.l. niet in één stad, o.i. een nadeel, en kwam slechts 5 keer bijeen; het dagelijks bestuur 36 keer.

Het hoofdbestuur was vertegenwoordigd in het UEA-congres te Weenen, hetgeen f 110 vroeg.

De konsilantaro (ongev. de helft van ons aantal), die één keer vergaderde, kostte f 75.05.

Aldus in grote trekken het jaarverslag van LEEN, met enig commentaar onzerzijds, ter informatie en vergelijking met onze Federatie en werkwijze. Men leze hieruit geen vreugde in andermans leed, daar alleen de bloei van *alle* esperantoverenigingen, wier bestaan gegrond is, kan leiden tot bevordering van de esperantobeweging. Indien deze allerwege bloeit, kan dat ook ons tot groter nut zijn.

Pli ol mil ilustritajn libropaĝojn egalas tutjara kolekto de nia sola literatura gazeto **Literatura Mondo.** Abono por jaro f 4.50 ĉe la adm. Soroksári-str. 38-40 V. 6, Budapest, Hungario.

Dimanĉa revado.

Denove dimanĉo nebela. Taŭga por ofice legi la kelkdekojn da gazetoj ricevitaj dum la lastaj tagoj. Inter ili estas nia sennoma Amsterdama SAT-rondo-gazeto. Trafas min la „dimanĉa revado” de kdo E. H. E. kaj mi ĝojas renkonti en ĝi instigon al niaj kamaradoj laboristaj, serĉi nur la plej bonajn el la amuzaĵoj kiujn granda urbo prezentas abunde. Ni penas aliigi la mondon en loĝejon por la homaro plej feliĉan. Sed nur per vortoj, ĉu amaraj, ĉu akraj aŭ elokventaj, ni ĝin neniam akiros. Plibonigo de nia socio nur eblas se leviĝos popolamaso al pli alta socia nivelo. Ni tamen ne pensu, ke tio estos atingata nur per akiro de pli bona salajro, nek per nura mallongigo de nia labortago. Ili estas kondiĉoj per kiuj ni povos akiri pli altan vivnivelon.

Pli da enspezoj ebligas havi iom aŭ multe da komfortoj kiujn oni povas eluzi, se la labortempo estas limigita. Sed, ĉu tiuj estas tiom valoraj, ke ni, akirinte tion, devas esti kontentaj?

Ne, milfoje ne. Pli ol tio valoras spirita civilizeco, klereco, la intelekta vivo. Tiujn oni ne povas aĉeti, eĉ ne se oni estas riĉega. Akiri intelektan nivelon, kompreni arton kaj sciencon estas nur ebla per peno, multe da peno. Ne diru, ke por tio tamen necesas favoraj laborkondiĉoj, ke pli da enspezoj ebligas al ni aĉeti la necesajn lernilojn, pagi la kursmonon kaj enirbiletojn de koncertejoj, teatroj k.c. Bone, mi ne estus laboristo, sopiranta al la por ĉiuj homoj kreitaj belaĵoj, se mi tion ne konfesus. Mi jam diris, ili estas la unuaj kondiĉoj sur kiuj povos sin bazi la emo al klerigo.

Sed akirinte tion certagrade, tre multaj ne plu pensas pri akiro de klereco, kvankam ili ĉiutage sentas kiom al ili mankas. Ne ĝustas diri, ke nia scipovo suferis pro ne sufiĉa instruo dum nia juneco. Ni ne estu nur ĵaluzaj je aliaj kiuj ricevis pli bonan instruon. Estas tiel; tio estas ne plu ŝanĝebla. Zorgu ni, ke ĉiuj infanoj estonte havu la samajn eblecojn. Sed samtempe, ni zorgu, ke niaj infanoj, ne ricevante jam sufiĉan instruon, povu lerni de siaj gepatroj tiom, kiom ili neniam en la lernejo akiros: saĝan dividon de sia libera tempo, klerecon el socia vidpunkto, amon al la naturo kaj belaj artoj. Instruu ilin, ke, se ne estos eble ĝui ĉion, oni almenaŭ serĉu el tio la plej bonan kaj belan, laŭguste. Tiam la vivo havas gravan valoron kaj neniam oni bedaŭros la penon eble dum jaroj por tio necesan. Tiam montriĝos, ke estas aliaj komfortoj ol la nur supraĵoj el la ĉiutaga vivo: la komforto povi moviĝi inter la „intelektularo” al kiu pli malpli

oni tiam apartenos. Ne necesas por tio posedi ĉiujn fakojn de arto kaj scienco. Pli bone edukitaj ol ni personoj ankaŭ ne scias pri ĉio ajn. La kontraŭon ni spertas. Homoj, bone edukataj kaj instruataj en la juneco ne ĉiam montras tion poste, civilize nek klere. Estas egale al akirita diplomo: ĝi senvaloriĝas, se oni ne plu okupiĝas pri la fako por kio ĝi estas donita.

Oni demandos: pro kio ĉi tiu dimanĉoparoladeto?

Nu simple por subteni kdon E. H. E. Mi spertis la samon. Li parolis pri muziko kiun li *lernis* ŝati. Estas tiel kun multe da aliaj artoj kaj sciencoj.

Mi scias, ke altrangan muzikaĵon kc. ĝenerale la laboristoj ne ŝatis kaj ankoraŭ estas tiel. Tamen multaj el ili estas agemaj, do penon ŝatantaj homoj. Sed peni por klerigi sin, ili ne ŝatas. Ĉar tio estas cerbolaboro al kio oni ne kutimas, kaj kiu ne tuj aŭ baldaŭ donas profiton aŭ plezuron. Mi ne celas — inter idealistoj — monan profiton, sed rezultojn videblajn kaj plezuron en la laboro kiuj plenigas la vivon. Studo kaj peno al distinga kompreno de tio kio ŝajnas esti enigma, enuigas ilin.

Al esperantistoj, kiuj montris per la lernado de Esperanto, ke ili kapablis lerni aŭ almenaŭ deziras tion, mi vokas: Montru vian lernemon ankaŭ sur alia tereno, sen tamen necesos lasi viajn laborojn en nia Federacio.

Ĝi vekis ĉe vi la intereson por kulturaj aferoj. Per Esperanto vi povas proprigi al vi ankoraŭ pli altan nivelon, se la laboristaro internacie leviĝos. Sed en via proksimeco estas rimedoj, plej favoraj en urboj, por klerigi kaj altnivele amuzi vin. Por tio pli necesas peno ol mono. Bonegajn koncertojn vi povas aŭskulti ne multekoste. La sindikatoj zorgas por tio. Antaŭe oni laŭte plendis, ke tion nur povas ĝui la burĝularo. Kaj nun, kio montriĝas? Ke nur tre malgranda parto el la laboristaro profitas la eblecon eniri la muziktemplojn kaj artpalacojn, kiuj antaŭe por ili estis malfermataj pro sociaj cirkonstancoj kaj konvenecaj reguloj apartigantaj nin de la burĝularo. Nun vi ne plu estas ĝenata de tio, kvankam tio ne signifas, ke ni devas do alkutimiĝi al la monduma etiketo. Prefere ni okupu nin pri etiko anstataŭ pri etiketo. Tamen ni ne tro fieru pri nia etiko kiun ni vere ne jam posedas, ĉar ankoraŭ tiom da neperfekteco vivas inter la laboristaro, kiom inter la la burĝularo. Al la laboristaro, generale ne instruita, oni tion certagrade povas pardoni, ĉar ĝi ne havis la saman ŝancon en la vivo kaj edukado.

Sed sian prudenton laboristoj almenaŭ posedas kaj povas regi.

Jen denove mi revenas al la temo de kdo E. H. E. kiu fakte apelaciis al la prudento de niaj kamaradoj.

Ja, ni vidas, li proks. diras, kaj mi ion aldonas, ke multaj laboristoj vizitas kinojn, kafejojn, fumas, ofte aĉetas nebezonaĵojn aŭ bazaraĵojn sensacio-romanojn, t.n. vojaĝliteraturon ktp. ktp., sed por sin eduki aŭ sin distri per vizito al koncertoj, teatroj, muzeoj ne estas, ili respondas, mono aŭ tempo, same ne por sekvi kursojn, lernejojn kaj prelegojn aŭ por aĉeti bonajn verkaĵojn kaj artproduktojn.

Tiuj homoj eraras. Ili nur ne scias prudente diferencigi, ne saĝe agi.

Ili elektas tion kio estas plej facila por kompreni, sed, kio estas pli multekosta kompare al la rezulto kaj plezuro. Ĉar, kio estas facile akirebla ne tiom kontentigas kiom aĵoj per peno al si propriĝitaj. Nur malmultaj filmoj havigas al ni plezuron pli longtempan ol la daŭro de la prezento. Sed, se oni post kelkfoja peno kaj forta volo al kompreno, sukcesis kompreni kaj ĝui la belarton, tiam ĝi lasis al vi impresojn dumvivajn.

Pli prudente estas aĉeti unu bonan literaturaĵon ol duon da malbonaj por la sama mono (kvankam nuntempe ankaŭ la bonaj ne ĉiam estas multekostaj). Ne necesas, ke vi multe kaj rapide legas. Estas same kiel ĉe filmo, tiam vi nur ĝuas dum la legotempo. Bona verkaĵo trankvile legita lasas al vi impreson por ĉiam kaj ofte influas karakteron aŭ sintenon, vian komprenon aŭ impreson pri ĝis nun ne spertitaj aferoj.

Se vi la enhavon ne tuj komprenas, vi legu iujn partojn denove, tiel ke postajn librojn vi pli facile komprenas. Aĉetinte valorajn librojn, vi ne ĉiam bezonas novajn: tiom da estas el kiuj oni je konvena por tio tempo volonte legas iun parton denove. Ni ofte aŭdis, ke tio estas sensencaĵo, ke oni ne bezonas denove legi ion jam legitan, ĉar ja ekzistas pli da libroj. Sed, kial oni volonte aŭskultas pli ol unufoje muzikaĵon, aŭ rigardas plurfoje saman teatraĵon aŭ bildon? La mondo enhavas ja tiom da belaĵoj naturaj kaj artaj. Se oni klopodus nur kapti ilin, la vivodaŭro ne sufiĉus por okupi sin pri la malbelaj. Eniru la naturon: jen la nuntempa devizo. Bone. Sed unue, lernu ĝin kompreni. Ne sufiĉu al vi la agrabla sento kaŭzita de milda somertemperaturo inter belaj kreskaĵokoloroj dum sunbrilo nin varmigas.

Observu la kreskadon, esploru la naturon entute en ĉiuj siaj diferencoj en ĉiuj sezonoj kaj, se vi ne sukcesos klarigi ĝin al aliaj, vi tamen sentos, ke multe almenaŭ al vi fariĝos pli klara. Tiam vi ne nur, kiel ĉe mia filmo-ekzemplo, ĝuos dum la elirtago, sed dum la tuta vivo konstatante belecon en ĉio rekontata.

Kial urbano, vizitante alian urbon nur paradas tra butikostratoj, en ĉiuj urboj egalaj, vizitas bazarojn kiujn oni trovas en propra urbo samspecajn? Kial oni ne emas rigardadi la belajn fasadojn kaj aliajn belaĵojn, la arttrezorojn ankaŭ ne en propra urbo? Ĉar oni ne lernis ilin rigardi kaj diferencigi laŭ kvalitoj kaj valoroj. Dum urbanoj ja certe havis por tio okazon. Ĉar multaj gvidantoj estas pretaj ilin informi dum ekskursoj kaj ekspozicioj. Organizoj diversspecaj okupas sin per tio. Sed la okazojn prezentitajn la laboristoj tamen ne ambaŭmane kaptas. Muzeoj kiuj kostas tiom da mono estas de nur parto el la loĝantaro vizitataj, dum multe oni tie povas lerni kaj ĝui, preskaŭ senpage, sub bona gvidado aŭ per nemultekostaj gvidlibretoj kiuj instigas al studo pri la objektoj, historio aŭ arto ĝenerale.

Sentu vin hejme en tiaj ejoj kaj ne lasu la regnon de la belarto al malgranda aro da homoj kiujn vi opinias esti la solaj por tio destinitaj estaĵoj. Elprofitu la subvenciojn kiujn la regno kaj urboj havigas al artotemploj ĉiuspecaj, por montri, ke ili ne estas senbezonaj. Ni postulas samrajtecon por ĉiuj civitanoj; jen tereno sur kiu ĝi ekzistas. Montru, ke la laboristaro komprenas la kulturvalorojn sen kiuj la vivo ne povas esti bela en la vera senco de tiu vorto.

AGEMENE NEDERLANDSE ESPERANTO EXAMENCOMMISSIE.

De eerstvolgende examens voor A en B vinden plaats:

6 Mei Leeuwarden 28 Mei Amsterdam

Aanmelding

geschiedt schriftelijk, uiterlijk 3 weken vóór het examen, bij de secretaresse-penningmeesteresse H. M. Mulder, adres: Zilvermeeuwstraat 29, Badhoeve dorp bij Amsterdam.

De kosten voor deelneming zijn:

Voor examen A f 6.—; voor examen B f 10.— Voor hen, die lid zijn van een landelijke Esperanto-organisatie respectievelijk f 3.— en f 5.—; voor werkloze leden de helft; kinderen (tot 18 jaar) van leden betalen eveneens de helft.

Candidaten, die de eerste keer niet slagen, kunnen voor de helft van het examengeld binnen 1 jaar deelnemen aan een volgend examen. Prospectus gratis op aanvraag.

Het Federatiecongres achter de rug,

Het SAT-congres voor de boeg.

Federatieleden, de eerste week van Augustus wordt ge in Rotterdam verwacht. Dan kunt ge Esperanto in de practijk brengen. Daar ontmoet ge kameraden uit verschillende landen in ons internationaal congres.

Interesa.

LABORISTA ESPERANTA MOVADO ANTAŬ LA MONDMILITO

FAKTOJ KAJ DOKUMENTOJ KOLEKTITAJ DE G. P. DE BRUIN — PREZO . . . f 0.30

Speelt niet met vuur.

Wij hebben, gelukkig, nog betrekkingen met onze oostenrijkse kameraden esperantisten, uit de voorheen bestaan hebbende arbeiders-esperantobond ALLE. De houding van deze laatste buitte SELN meermalen tegen ons uit, zo dat men zelfs in een brochure „Wat wij willen", die we verleden jaar bespraken, ons van verraad tegenover de oostenrijkse arbeidersklasse die in '34 zo moedig voor haar democratische rechten vocht, beschuldigde. Wat we voelden, dat in Oostenrijk nadien gebeurde, konden we niet publiceren in ons esperantoblad, omdat we moesten vrezen, dat de burgerlijke esperantovereniging in Oostenrijk daarvan misbruik zou maken, tegenover een juist weer zich oprichtende (arbeiders) esperantobond, die zij niet welgezind is. Ook nu nog blijft voorzichtigheid geboden. Echter tegenover de SELN-demagogie, onder Planvalggescherm, waarover actieve SDAP-ers in onze rijen ons in krasse bewoordingen schreven, mogen wij niet nalaten op te merken, dat van een zich nog verwant voelen aan ISE onder de oostenrijkse arbeidersesperantisten geen sprake meer is. Toch werd op het SELN-congres nog weer gememoreerd, dat het Oostenrijk was dat ISE stichtte, natuurlijk om met deze glorie zich zelf te rechtvaardigen en meer aanzien te verschaffen.

Men late dat. Onze vrienden, oud-ALLE-leden, verzekerden ons, de indruk te hebben verkregen, dat onze Federatie een zeer goed (bonege) geleide en beheerde organisatie is en zij (in Oostenrijk) veel kunnen putten uit onze ervaringen voor hun eigen beweging. Namen verzocht men ons uitdrukkelijk niet te noemen. Zij zeggen het, de internationale esperantobeweging niet kennende en daarin geen ervaring hebbende, SELN-bestuur natuurlijk niets. Maar voor hen die hier de SELN stichtten en die namen wel kennen, zou onze correspondentie veelzeggend zijn.

Wij waarschuwen dus uitdrukkelijk Oostenrijk niet meer uit te buiten ten gunste van SELN, daar de sympathie van de moeizaam haar plicht vervullende arbeidersesperantobeweging aldaar, met onze Federatie is.

Kongressaluto de Hispanio.

(Troviĝanta en Popola Fronto de 15 Marto).

Nia publika saluto

La 28-29 de kuranta monato okazos en Gento (Belgio) la ĉi-jara kongreso de la laboristaj esperantistoj en la nederlandlingva regiono.

La plej laŭdinda kaj reliefa kondiĉo de la kamaradoj, kiuj baldaŭ kongresos, estas ilia perfekta kaj trafa organizkapablo. Ni, hispanoj, en nunaj tagoj tragediaj, kiam brue rompiĝas normoj kaj procedoj, scias la valoron de zorga metodo por efika uzado de fervoro. Je nomo do de ĉiuj hispanaj esperantistoj, laŭ sobra maniero, ni volas laŭtigi nur sincerajn dezirojn pri alta sukceso, por la ĉefa kunveno de tiuj bonaj amikoj, inter kiuj nia gazeto cirkulas grandkvante kiel ŝatata familia objekto, kun plaĉa solidareco.

Kunt u een gedicht in Esperanto lezen en waarderen? Niet? Schaf u dan onze allernieuwste uitgave aan

GEBONDEN STIJL
Een en ander over poëzie in Esperanto
DOOR F. FAULHABER

Prijs . . . f 0.35

LIBRO-SERVO FLE, A'DAM-O., POSTBUS O. 50, POSTGIRO 111278

Postbus O. 50 Amsterdam (o.)
Postgiro 111278

Het jaar 2000 in Esperanto!

Dezer dagen is van de pers gekomen de esperanto-vertaling van het bekende boek van Edward Bellamy „In het jaar 2000", onder de titel *Rigardante Malantaŭen.*

De prijs bedraagt f 1.50 ingenaaid en gebonden, in een keurig heel-linnen band, met stofomslag f 2.25. Bestellingen aan: Libro-Servo FLE. Postbus O 50. Amsterdam-Oost.

Uitverkocht !

Onze kalender 1937 is uitverkocht. Men neme hiervan goed nota ter voorkoming van overbodig geschrijf.

Examen doen?

Vóór u examen A gaat doen, raadpleeg eerst nog even ons boekje: „Vóór het Examen-A", 32 blz. f 0.25. Tal van goed wenken en oefenstof.

In prijs verlaagd !

Door de devaluatie van de gulden, zijn de meeste buitenlandse boeken voor ons duurder geworden, behalve de franse uitgaven. Fundamenta Krestomatio kost nu ingen. f 1.65. Gebonden in linnen band f 2.15. Ook alle andere Zamenhofboeken zijn in prijs verlaagd. Hetzelfde geldt voor de uitgaven van SAT. Plena Vortaro kost nu in linnen band f 5.40. Vraagt speciale catalogus en prospectus.

Verleugening.

Juist toen we het Maartnummer van L E klaar hadden, lazen we het verslag van het SELN-congres, dat 7 Maart in Den Haag plaats vond. Weer kon men het niet laten onze Federatie te besmeuren. In zijn openingsrede wist de voorzitter blijkbaar, althans volgens het verslag, dat wij in de Arbeiderspers lazen, over niets anders te spreken dan over de Federatie en SAT, die bijna 20 keer genoemd worden daarin.

In welke zin blijkt voldoende uit de volgende zinsneden uit de rede van den voorzitter:

Spr. constateerde, dat het der *Federatie* niet om de belangen der *moderne arbeidersbeweging* gaat. *Integendeel.* Het is volgens spreker dan *ook te betreuren,* dat *sommige* delen der moderne arbeidersbeweging de *Federatie* steunen. Gaarne nemen wij aan, zo zeide hij, dat partijgenoten, die deel uitmaken van de *Federatie,* te goeder trouw zijn. De belangen van partij en vakbeweging zijn *bij FLE echter niet goed bezorgd.* Wij willen, dat men dit inziet en ons helpt de partijgenoten, die thans nog lid zijn van de *Federatie,* hiervan te overtuigen. Van der Landen memoreerde vervolgens de besprekingen, welke het vorig jaar tussen SELN en het IvAO hebben plaats gevonden, welke voor SELN *onverdeeld gunstig* waren en sprak de wens uit, dat deze onderhandelingen spoedig tot volledige overeenstemming zullen leiden.

Commentaar leveren we bij deze herhaalde verleugening niet en hoe het IvAO over de Federatie denkt is de heren wel gebleken uit de begroeting van Polderman op het Federatie-congres.

Radio-uitzending VARA.

Op 17 April spreekt de Federatie-secretaris A. Veen de nieuwe leden toe. Bovendien zingt de bariton Jan Blok (grammofoonplaat) twee esperantoliederen.

1 Mei geen toestemming voor uitzending door de Federatie. Wij verzochten, dat tenminste de VARA een Meigroet en Meizang in Esperanto zou geven.

15 Mei. Dialoog tussen Sterreman en Oud.

NA DE CURSUS

houdt men de nieuwe leden op aangename en nuttige wijze bezig met

POST LA KURSO

Leesboek ter herhaling, met woordenlijsten, vragen over grammatica, zinnen ter vertaling enz.
DOOR G. P. DE BRUIN EN F. FAULHABER

Verschijnt begin Mei

PRIJS INGENAAID . . . . . f 0.60
GEKARTONNEERD . . . . . . f 0.75

UITGAVE VAN DE LIBRO-SERVO FLE
POSTBUS O. 50, AMSTERDAM - POSTGIRO 111278

S. A. T. Kolono.

La membroj, kiuj kvaronjare pagas sian kotizon al SAT, zorgu, ke ili ĉiam forsendu la monon por nova kvaronjaro en la fino de Decembro, Marto, Junio kaj Septembro.
Mi instigas la perantojn ĉe ĉiu nova kvaronjaro ankoraŭ pli streĉi la varbklopodojn, ĉar en tiuj periodoj la aliĝo al SAT kaj abono al „Senn. Revuo" plej oportunas. Tiuj, kiuj ekzemple nun komencas pagi al vi, povas esti enskribataj en Junio. Tiam ili estos plenrajtaj membroj, kaj dum la Roterdama kongreso ili rajtos partopreni en la diskutoj.
Novaj membroj jam pligrandigas nian federacion. Ni, SAT-anoj, devas klarigi al tiuj gekdoj la signifon de nia organizo por la esperanto-movado. Ĉiu faru tion laŭ sia kapablo. Neniu opiniu, ke li por la propagando ne taŭgas. For tiun inertecon! Tiuj, kiuj kapablas iom oratori, petu okazon al la sekciaj estraroj por paroladi pri la signifo de SAT por nia tutmonda movado. Nenie la laborterreno estas tiel fekunda kiel en Nederlando kaj tiuj membroj de nia federacio, kiuj scias taksi SAT-on laŭ ĝia valoro, estos la plej fidelaj federacianoj.
La nuna tarifo por SAT-membreco, enkalkulita abono al „Sennacieca Revuo" estas 3.80 guld. jare.
Sen tiu abono la kotizo estas nur 1.40 guldenoj por tuta jaro. La revuo ankaŭ estas aparte abonebla. *Tiuj, por kiuj la prezo estas tro alta, abonu ĝin kolektive!*
Gekdoj, eklaboru por SAT. Per tio vi fervoras por la tutmonda esperantismo laborista.
Ĉiajn informojn donas B. Wels, 1e Wandeloorddwstr. 33 R'damo N.
Nun aliĝu al la kongreso!
Pagu al kdo A. v. d. Pols, Hortensiastr. 17a, R'dam Z. Poŝtĝiro 275837.
Nun la kongreskotizo ankoraŭ estas *2 guld.* En junio ĝi plialtiĝos. Senlaboruloj pagas nur 1 guld.
Informojn pri la kongreso vi petu al kdo C. van Essen, Westerbeekstraat 57, R'dam Z.
En Aŭgusto al Roterdamo kiel membro de SAT!

Federacianoj.
Dit jaar krijgt ge gelegenheid om allen een internationaal Esperanto-congres bij te wonen. Verzuimt deze gelegenheid om met buitenlandse esperantisten bijeen te zijn, niet. Cursisten bekwaamt u deze zomer. Het SAT-congres zal u overtuigen van de verworven kennis. In Augustus op naar het SAT-congres in Rotterdam.
Ook al zijt ge geen lid van SAT, kunt ge het congres bezoeken. Verzuimt deze gelegenheid dus niet.

Twee Internationale Esperanto Congressen in ons land.

In dezelfde week, n.l. van 1-6 Aug. heeft Nederland twee internationale Esperanto-congressen. Het congres van SAT, de Wereldbond van Arbeiders Esperantisten, dat plaats vindt te Rotterdam en van de IKUE, de Internationale Unie van Katholieke Esperantisten te Den Haag. Voor dit laatste werd een erecomité gevormd uit vele vooraanstaanden in de katholieke wereld, onder voorzitterschap van den bisschop van Haarlem. Ook zijn er lid van enkele ministers en oud-ministers en anderen.
Het samenvallen van beide congressen in twee der voornaamste steden van ons land, zal zeker niet nalaten op de resultaten van beide invloed te oefenen. Maar waarom vormen de vooraanstaanden in de arbeidersbeweging niet ook een indrukwekkend „erecomité" voor de ontvangst der internationale arbeiders-esperantisten? Heeft de arbeidersbeweging Esperanto minder nodig dan die schare klinkende namen, die het katholieke erecomité vormen? Dat de Nederlandse arbeidersbeweging zich opmake voor het internationale arbeiders-esperanto-congres in Rotterdam.

Infanmovado.
Kun ĝojo ni konstatas, ke la *juna* verda armeo en nia Federacio kreskas. Ĝis nun fondiĝis la jenaj infangrupoj:
„La Junaj Pioniroj" en sekcio Gent; gvid. kdino C. de Cock.
„La Mondamikoj" en sekcio Amsterdam V; gvid. kdino M. Bishoff.
„La Juna Espero" en sekcio Amsterdam X; gvid. kdino C. Vrees-Pieters.
„La Junaj Zamenhofaj Geamikoj" en sekcio Rotterdam III; gvid. kdo N. Bos.
„Verdaj Papagetoj" en sekcio Gouda; gvid. kdo J. Z. Hordijk.
„La Kolomboj" en sekcio Den Haag II, gvid. kdo D. Captein.

Sveda Antologio, IIa volumo. Sub redaktado de Sam. Jansson. 204 pĝ., 15 x 22½ cm. Eld.: Eldona Societo Esperanto, Stockholm. Prezo: (broŝ.) 4 kr., (tole bind.) 5.50 kr.

Jam antaŭ kelka tempo aperis tiu ĉi dua volumo de S.A., en kies tradukado partoprenis lertaj esperantistoj. La laŭdajn vortojn pri la unua volumo mi nun ne bezonas ripeti; ili validas egale por tiu ĉi.
Ni renkontas en ĝi la nomojn de kelkaj novaj aŭtoroj, el kiuj certe plej konata estas Selma Lagerlöf.
Rimarkinda estas la fakto, trudiĝanta al la leganto, ke la sveda literaturo kreskis kaj evoluis pli malpli izolita de l' eksterlandoj; la sveda kamparo, kiu estas la centro de pluraj rakontoj, estas kvazaŭ aparta mondo, preskaŭ ne influata de l' mondo ekstera, kies fortaj skuoj ne povas maltrankviligi ĝin.
La versaj tradukoj, kiuj en aliaj antologioj ofte ne atingas altan nivelon, en tiu ĉi verko ĝenerale pli sukcesis. Inter ili precipe reliefiĝas la tradukoj de Magda Carlsson. G. J. D.

1917—1937.

La lastaj tagoj.
Twintig jaar geleden op de 14e April stierf Dr. Zamenhof, nia Majstro. Een werkje aan de laatste dagen van Zamenhofs leven gewijd, is La lastaj tagoj de Dro Zamenhof, door A. Oberrotman en Teo Jung, dat we in handen wensen van iederen esperantist. Prijs f 0.60.
Bestellingen aan de
Libro-Servo FLE, Postbus O 50, Amsterdam O.

EL HEROLDO.

Heroldo de la 21a de Marto respondas al nia artikolo „Naivuloj" kaj kaŭze de tio publikigas ciferojn el niaj raportoj aldonante pri nia Federacio: „Ĝia sukcesa laboro por Esperanto kaj ĝia prospero certe povas esti modelo por la neŭtralaj kaj aliaj organizoj. Tion ni konfesas senrezerve. La ciferoj parolas por si mem. Aliaj esperantistaj organizoj provu imiti!"

ONZE TAALRUBRIEKEN

ONDER LEIDING VAN G. J. DEGENKAMP, RIETSTRAAT 40, UTRECHT EN JAC. LEM JR., p. a. REDCTIE L. E.

OF, ANDERS, ZO NIET, OPDAT NIET.

De lezer zou op het eerste gezicht niet zeggen, dat er enig verband bestaat tussen de vier bovengenoemde voegwoordelijke uitdrukkingen. Bij nadere beschouwing blijkt dat wel zo te zijn. In de meeste gevallen hebben zij zelfs nagenoeg dezelfde betekenis, maar ondoordacht worden de eerste twee woordjes resp. met *aŭ* en *alie* vertaald, waar *se ne* of *por ke ne* een betere, soms enige goede vertaling zou zijn.

Hier volgt een voorbeeldzin, waarin alle vier de vormen afgewisseld gebruikt kunnen worden:

1. Haast je, *of* je komt te laat aan de trein!
2. Haast je, *anders* kom je te laat aan de trein!
3. Haast je, *zo niet*, dan kom je te laat aan de trein!
4. Haast je, *opdat* je *niet* te laat aan de trein komt!

Als vertalingen van deze vier vormen ziet men dan ook:

1. Rapidu, *aŭ* vi malfruos al la vagonaro!
2. Rapidu, *alie* vi malfruos al la vagonaro!
3. Rapidu, *se ne*, vi malfruos al la vagonaro!
4. Rapidu, *por ke* vi *ne* malfruu al la vagonaro!

En nu mijn aanmerkingen omtrent deze vertalingen:

1. Ik kan niet zeggen, dat *aŭ* hier beslist verkeerd is, hoewel van een zuiver alternatief: of het een, of het ander — geen sprake is. Het voornaamste gezegde is de volzin vóór het woordje *of*. De volzin na *of* dient meer om de eerste volzin kracht bij te zetten.
2. De vertaling *alie* is beslist foutief. *Alie* betekent *op een andere manier*, en de betekenis van de zin is eerder *in het andere geval*. I. pl. v. *alie* kan dan ook *aliokaze* gebruikt worden.
3. Deze vertaling is correct: *Se ne* is hier een verkorte tussenzin, die volledig zou luiden: *se vi ne faros tion.*
4. Dit is m. i. de beste vertaling, ook wat stijl betreft. Als afwisseling met een andere vorm niet nodig is, is *por ke ne* het meest aan te bevelen.

Ik merk nog op, dat in onze literatuur alle vier vormen voorkomen. Blijkbaar volgen de meeste schrijvers de verschillende vormen, die in hun nationale talen gebezigd worden.

★

HET VOORVOEGSEL EK.

Met het voorvoegsel *ek* vormt men werkwoorden, die een korststondig begin aanduiden van de handeling in het stamwoord vervat. — Zo ongeveer staat het in de meeste leerboekjes. Maar wat er veelal niet bij staat is, dat dan het stamwoord een werking moet bevatten, die van min of meer lange duur kan zijn. Eigenlijk behoeft dat er ook niet bij te staan; het is vanzelfsprekend; een kortstondige werking kan immers geen kortstondig begin hebben!

De ek-werking is ook van de stamwerking geschieden als een min of meer afzonderlijk geheel, ze bevat zo ongeveer: aanstalten maken om te.... Zo is *eksidi* geen soort *sidi*, maar de korte beweging om in zittende houding te komen.

Het is dan ook overduidelijk, dat onmiddellijk na de korte ek-werking de eigenlijke stamwerking volgt, d. w. z., dat, als men *ekstaras*, men onmiddellijk daarop ook *staras*. Een ek-werking, waarop geen stamwerking kan volgen, is theoretisch onbestaanbaar.

Toch heeft de praktijk aan het voorvoegsel *ek* een ruimere betekenis gehecht. Er bestaan n.l. verschillende ek-werkwoorden, die met de regel en dus met de logica in strijd zijn. Deze werkwoorden uit te roeien is vrijwel onmogelijk; sommige kan men zelfs niet meer missen, omdat de betekenis van zo'n woord op geen andere wijze is weer te geven. Maar hoever dat wel mogelijk is, zou ik aan willen sporen een beter vorm te gebruiken. En waar *ek* geheel overbodig is, dit ook geheel te laten vervallen.

Die uitzonderingen zijn dan de volgende:

1. *Ek* wordt gebruikt, niet om het begin van een handeling uit te drukken, maar de handeling zelf, die van zeer korte duur is:

eksalti = opspringen,
ekbrili = flikkeren,
ekkrii = uitroepen.

Het kortstondige van deze werkwoorden kan niet door het achtervoegsel *et* worden weergegeven, omdat *salteti, brileti* en *krieti* iets anders betekenen. *Et* maakt hier de werking zachter, milder, minder, niet korter. Alleen *ekkrii* is m. i. best te vervangen door *elkrii.*

2. De werking van het stamwoord is zelf van korte duur, maar *ek* kan een dienst bewijzen door daarmede iets aparts uit te drukken, n.l. aanstalten maken om te.... Een voorbeeld: *ekpafi* = aanleggen. Maar

VOOR BEGINNERS

OVER CORRELATIEVEN. V.

De correlatieven, uitgaande op *om*, doelen op hoeveelheid of graad.

Iom is een onbepaalde hoeveelheid of graad. Hoewel de omvang der hoeveelheid niets ter zake doet, komt *iom* in de practijk meestal voor in de betekenis van: *iets, een beetje, een weinig* of *wat*. Let eens op de woorden *iets* en *wat* en u zult begrijpen van hoeveel belang het is dat men de betekenis der correlatieven goed vat. Hoe vaak hebben wij *iets* niet vertaald door *io* en *wat* door *kio! Iom* bedoelt echter geheel iets anders. Vergelijk de volgende zinnen eens:

Ik heb *iets* gehoord. (*Iets* betekent hier: een of ander geluid) = Mi aŭdis *ion*. ....

Deze man is bijna doof, eerst als men hard schreeuwt, kan hij *iets* horen (d. w. z. eerst na hard schreeuwen dringt er een weinig geluid tot zijn gehoor door).

Tiu ĉi viro estas preskaŭ surda, nur, se oni laŭte krias, li *iom* povas aŭdi.

Wat (welke drank) hebt gij in uw veldfles? Koude thee. Ik heb dorst, geef mij ook *wat* (een beetje van die thee).

Kion vi havas en via vojaĝa botelo? Malvarman teon. Mi soifas, donu ankaŭ al mi *iom.*

Mijn woning is *wat* groter dan de uwe.

Mia loĝejo estas *iom* pli granda ol via.

Ik kom *wat* vroeger dan gewoonlijk.

Mi venos *iom* pli frue ol kutime.

Indien een correlatief, uitgaande op

ook dit is meestal wel op een andere manier te zeggen, b.v.: *celi.*
3. *Ek* gebruikt men alleen, doordat men zich onbewust laat leiden door het zeer korststondige van de werking zelf, die nooit van lange duur kan zijn. Er is dus werkelijk sprake van zelfmisleiding. In zulk een geval is *ek* absoluut overbodig. Dergelijke vormen zijn: *ekkapti* = grijpen, vangen, pakken en *ekpreni* = nemen, pakken.
Uit het bovenstaande blijkt, dat *ek* niet te vervangen is door *komenci,* omdat *komenci* niet het begrip vervat van korte duur. *Komenci* kan zelfs wel eens van lange duur zijn. Hieruit volgt, dat *ekkomenci* geen pleonasme is, zoals somigen wel menen, ofschoon ik dit woord toch maar liever zou vermijden. Het nederlandse *aanvangen* en *aanstalten maken* kan er mee worden weergegeven, maar het is de vraag, of nietnederlanders de zin van *ek* bij *komenci* aanvoelen.
De werkwoordelijke vorm *eki* is te gebruiken, maar waarom? Overigens klinkt *eki* zeer lelijk.
Niet minder lelijk is de uitvinding van de laatste tijd: *ekde.* Bovendien is deze samenkoppeling van een voorvoegsel, dat bij een werkwoord een rol behoort te vervullen, met een voorzetsel min of meer onnatuurlijk. *Ek* immers duidt het begin van een handeling aan, en *de* is geen handeling. En in de praktijk bereikt men er overigens weinig mee. In alle gevallen, waarin men het toepast, is het best te vervangen door *de* of *post*; of desnoods kunnen we onduidelijkheid in de zin vermijden door het gebruik van *komence de, komencante da* of *de l' komenco de.* Deze uitdrukkingen zijn wel langer, maar ook mooier dan het stugge *ekde.*
Aan het slot hiervan enkele werkwoorden, waarin *ek* volkomen op zijn plaats is:

ekkanti,	*ekaŭdi,*	*ekscii,*
ekparoli,	*eksenti,*	*ekkuri,*
ekesti,	*ekmarŝi,*	*ekskribi,*
ekataki,	*eksoni,*	*ekbati,*
eksidi,	*ekŝpruci,*	*ekplori,*
ekkuŝi,	*ekflari,*	*ekiri,*
ekfali,	*ekhavi,*	*ekstari,*
ekridi,	*ekbruli,*	*ekbatali,*
ekvidi,	*ekfumi,*	

om, gevolgd wordt door een zelfstandig naamwoord, plaatst men tussen dit correlatief en het zelfst. naamw. het woordje *da.*
Geef mij *een beetje* melk. Donu al mi *iom* da lakto.
Het voorzetsel *da* gebruiken wij, wanneer een bijwoord, dat op hoeveelheid duidt, (correlatieven op *om* zijn bijwoorden) een zelfst. naamw. dat een hoeveelheid uitdrukt, een ander zelfst. naamwoord bepaalt.
Wij hebben geleerd: woorden, die een zelfstandigheid bepalen, zijn bijvoeglijke naamwoorden. Op grond van deze regel is het dus uitgesloten, dat een bijwoord of een ander zelfst. naamw. een zelfstandigheid rechtstreeks kan bepalen.
„*Iom akvo*" of „*glaso lakto*" zijn uitdrukkingen, die op grond van bovengenoemde regel in het Esperanto dus onbestaanbaar zijn. Wij moeten in dergelijke gevallen steeds gebruik maken van het voorzetsel *da. Iom da* akvo, *multe da* homoj, *glaso da* lakto.
Nu heb ik van leerlingen wel eens de opmerking gehoord als wij spraken b.v. over een *glas* melk of een *fles* wijn: *glas* en *fles* zijn toch geen hoeheden? Zij zijn dit inderdaad wel. Als u ergens een *glas* melk bestelt en men brengt u een likeurglas gevuld met melk, dan zult u verwonderd vragen: Is dit een *glas* melk? Uw verwondering spruit voort uit feit, dat u aan een *glas* melk een zekere norm van hoeveelheid stelt. Zo is het ook als u een fles wijn bestelt en men geeft u een apothekersflesje gevuld met wijn. De hoeveelheid voldoet dan niet aan uw verwachting. Stelt u uw verbazing voor, als u, een doos lucifers gevraagd hebbend, een hoedendoos vol lucifers wordt aangeboden.
Ik meende goed te doen met nog even uw aandacht op het gebruik van het woordje *da* te vestigen. Thans zullen wij weer naar het correlatief, uitgaande op *om,* terugkeeren.

Kiom is een vraag naar hoeveelheid.
Kiom estas dekoble kvar?
Kiom da homoj ĉeestis la kunvenon?
Kiom ofte vi jam rakontis tion? Hoe vaak heb je dat al verteld? (Vraag naar het aantal keren.)
Kiom komt ook voor als betrekkelijk voornaamwoord, wanneer het antecedent een uitdrukking van hoeveelheid is.
Tiom da poŝtmarkoj, *kiom* li posedas, mi ne havas.
Kiom doet ook dienst als uitdrukking van verwondering: *Kiom* (kiel) bela estas la printempo! *Hoe* schoon is de lente!
Tiom = zoveel; zo; in die mate.
Tiom da kafo mi neniam trinkas = *Zoveel* koffie drink ik nooit.
Tiom sovaĝa mi ĝis nun neniam vidis la maron. *Zo* onstuimig heb ik de zee nog nooit gezien.
Ĉiom = alles, de ganse hoeveelheid. Pas op *ĉiom* niet te verwarren met *ĉio.*
Ĉiom duidt op de hoeveelheid; *ĉio* op de dingen.
Ĉio perdiĝis pro la brulo, sed feliĉe li ne perdis *ĉiom,* ĉar lia mono ne estis en la domo.
Alle in huis zijnde dingen gingen door de brand verloren, maar gelukkig heeft hij niet *alles* (de ganse hoeveelheid zijner bezittingen) verloren, want zijn geld was niet in het huis.
Neniom en *nenio* kunnen beide worden vertaald door *niets.*
La infanoj formanĝis *ĉiom, neniom* postrestis.
De kinderen aten *alles* op, *niets* bleef over (de ganse voorraad was verdwenen).
Nenio interesis lin. Niets (geen enkel geval) boezemde hem belang in.
Ten slotte wijzen wij nog op het gebruik van *tiom* in uitdrukkingen als: *Zoveel te* beter = *Tiom* pli bona(e). *Des te* eerder = *Tiom* pli baldaŭ enz. *Des pli* wordt alleen gebezigd, indien deze uitdrukking wordt voorafgegaan door: *ju pli.*

Hoe meer gij Esperanto spreekt, *des te* beter oefent gij u.
Ju pli vi parolas Esperanton, *des pli* bone vi ekzerciĝas.

★

TER VERTALING.

De ongelukkige verbraste alles wat hij verdiende. Lees iets voor (b.v. een verhaal). Geef mij niet zoveel melk in de thee. Hoeveel kinderen hebt gij? Moeten wij zoveel woorden van buiten leren? Hoe bewonderenswaardig is de natuur! Spreekt gij Esperanto? Des te beter! Hoewel deze man zeer rijk is, geeft hij niets weg (weggeven = donaci). Mijn tuin is iets groter dan de zijne. Zoveel brood als gij eet, eet ik nimmer. Hoe laat is het? Voor de zoveelste maal heb ik u gewaarschuwd. Langzamerhand (iom post iom) vorderen wij. Alles, wat hij verdient, besteedt (elspezi) hij aan zijn huisgezin (familio).

—

VERTALING VORIGE OEFENING.

Esperanto malkonstruas la lingvajn murojn, jen la kialo, pro kio ni propagandas Esperanton. Ĉar li ĉiam fantazias, mi malfacile povas kredi lin. Kie staras „Plena Vortaro"? Tie, sur la dua breto dekstre, vi povas trovi ĝin. Kien kondukas tiu ĉi vojo? Mi ĉie serĉis vin, tamen mi nenie povis trovi vin; kien vi iris? Tie ĉi vi ne povos resti. Ĉu vi iam kaj ie vidis tiom da birdoj? La loko, kie ni nun staras, havas historian signifon. Ĉar la akuzito persistis ĉe sia senkulpo(eco) kaj la kulpigoj ne esti pruveblaj, la juĝistaro devis deklari lin senkulpa. Nenie oni estas sendanĝera, ĉie minacas danĝero. La parolinto faris interesan prelegon pri la tieaj moroj kaj kutimoj. Pri tio la opinioj tre diferencas. Ni ofte vidas, ke tie, kie enpenetras la kulturo, la naturo estas minacata. Ĉie, kie homoj loĝas, oni povas trovi paserojn. Tie ĉi estas la enirejo kaj tie la elirejo.

RAPORTO

pri la 22a Kongreso en Gent la 28–29an de marto 1937a.

Partoprenas 750 kongresanoj.

Antaŭis oficiala akcepto en la urbdomo, de la komunumo-estraro kaj demonstracio kun muziko kaj flagoj tra plenhomaj stratoj de Gento. La urbestraro havigis al ĉiuj kongresantoj *senpagan* eniron de ĉiuj publikaj konstruaĵoj kaj muzeoj. La senlaboruloj en Nederlando ricevis permeson por viziti la kongreson sen perdo de la subvencio, la fervojoj en Nederlando kaj Belgio donis gravan rabaton. Sabatvespere okazis bonsukcesa salutvespero pezentita de sekcio Gent.

La salono estas plenplena, kiam dimanĉe je la 15a horo la kongresanaro leviĝas de siaj seĝoj kaj kantas la Internacion. Post tio kdino C. de Cock en la nomo de la OKK bonvenigas la kongreson esprimante la fortan deziron de la OKK, ke en tiu ĉi kongreso regu kamaradeca sfero kaj nia 22a kongreso estu kiel eble plej fruktodona por la estonteco. Ŝi transdonas la martelon al la Federacia prezidanto k-do Faulhaber, kiu alparolas la kongreson jene:

Malferma parolado.

En la nomo de la Federacio de Laboristaj Esperantistoj en la regiono de la nederlanda lingvo mi kore salutas vin en nia 22a Kongreso.

Apartan saluton al la 27 novaj sekcioj, kiuj post nia lasta kongreso aliĝis. Saluton ankaŭ al la reprezentantoj de Belgische Werklieden Partij sekcio Gent, VARA, Inst. v. Arb. Ontw., Bond van Litho-, Foto- en Chemigrafen.

Al la sekcio Gent mi esprimas nian dankon pro la aranĝoj, kiujn ĝi faris por inde akcepti nian kongreson. Jam longe niaj Gentaj gekamaradoj sopiris iam gastigi nin en sia urbo. Nun, fine, tiu sopiro realiĝis.

Ili sciis, ke invitante la kongreson, ili prenis sur sin gravajn devojn, des pli konsiderindajn, tial ke sekcio Gent konsistas el nemultaj anoj, kiuj sekve de tio devis streĉi ĉiujn siajn fortojn kaj dediĉi sian tutan tempon. Sed ilia entuziasmo por nia ĉi-jara renkontiĝo grave subtenis ilin. Ni deziras al sekcio Gent kaj al niaj ceteraj sekcioj en tiu ĉi parto de nia laborkampo, ke nia kongreso tiom multe efiku propagande, ke ĝi evidentiĝos al vi memorinda mejlŝtono en la historio de la laborista esperanta movado en Flandrio.

Karaj gekamaradoj.

La raportoj pri la laboro de nia organizo en la pasinta jaro, atestas, ke la jaro 1936a havis gravan signifon por nia movado.

Ankoraŭ freŝa estas en nia memoro la antaŭa kongreso, en kiu ni festis la 25-jaran ekzistadon de la Federacio.

Vive staras ankoraŭ antaŭ niaj spiritaj okuloj la granda interesiĝo pri tiu kongreso, kiun partoprenis 1250 membroj en la plej granda solono de la Kongres-urbo. Neforgesebla estas la momento, kiam la federacio ricevis sian longe sopiritan standardon kiel indan kronon sur la pasinta epoko.

Ankaŭ 1937a estas jubilea jaro. Ni rememoros, ke antaŭ duona jarcento Dro Zamenhof faris la kuraĝon paŝon, kiu decidis pri la direkto de lia vivo kaj montriĝis tiom gravsignifa por la mondo: in 1887a li eldonis la unuan lernolibron.

Malfacile estas imagi, kion signifis tiu paŝo en tiu epoko. Volapük ĵus malsukcesis, kaj ĵetis siajn adeptojn en malesperon kaj indiferenton. La mondo — antaŭe entuziasmega pri la kreaĵo de Pastro Schleyer — fariĝis skeptika pri la ideo de lingvo internacia kaj ne montriĝis inklina, akcepti la kreaĵon de Dro Zamenhof.

Estis malfavora tempo, en kiu Dro Zamenhof per preskaŭ superhomaj fortoj klopodis konvinki la mondon pri la ebleco de Esperanto kaj pri ĝia utilo por la socio. Seniluziiĝo post senluziiĝo ne kapablis skui lian idealismon kaj lian fidon je la homaro. Li persistis kaj dank' al liaj persisto kaj oferemo, kiuj estis kaj ankoraŭ estas ekzemploj por liaj disĉiploj, ni dankas la nunan kreskon de nia movado.

Dro Zamenhof donis al sia lingvo animon, dank' al kiu ĝi povis vivi, dank' al kiu ĝi povis daŭrigi sian vivon tra malfacilaj tempoj, kiam konkurenca sistemo, bazita sur la lia, endanĝerigis ĝin; dank' al tiu animo ĝi povis daŭrigi sian vivon tra tempoj teruraj, kiam la internaciaj rilatoj estis rompitaj kaj anstataŭ la sana prudento kaj la racio regis kanonoj kaj milit-gasoj. Esperanto povis trairi la provon de la fajro, tial ke ia animo estas la espero, vivanta en ĉiu idealema homo, la espero je novaj justaj socio kaj homaro, en kiu ne estos kaŭzo por interpopola malamo.

Kvindek jaroj pasis post la momento, kiam Esperanto komencis sian vojaĝon tra la mondo kaj interrilatigis anojn de diversaj nacioj.

En tiuj kvindek jaroj la lingvo sur diversaj kampoj montris sian eblecon kaj taŭgecon: multaj gravaj verkoj el la mondliteraturo estis tradukataj, multaj verkoj nacilingvaj fariĝis per Esperanto tutmonde konataj; poetoj leviĝis kaj kantis en ĝi. Komerco kaj turismo, teĥniko kaj scienco, religio kaj sociologio uzas la lingvon por sia celo kaj hodiaŭ estas malfacile trovi unu kampon en la socia vivo, kie Esperanto ankoraŭ ne estas aplikata. Kvankam tiu aplikado okazas ankoraŭ ne grandskale, tamen ĝi jam pasis la komencan periodon kaj ni povas diri laŭ Zamenhof: unu fojon ekirinte, ĝi jam ne haltos....

Unu el la plej rimarkindaj faktoj en la lasta tempo estas la aplikado de Esperanto en la batalo por la demokrateco, kaj en servo de la laboristaro. En plej konkreta formo niaj hispanaj kamaradoj montras la taŭgecon kaj la utilon de Esperanto por la interesoj de la laborista klaso. Per iliaj bonegaj organoj ni estas rekte informataj pri la vera stato de la batalo en Hispanio. Ni subtenu ilian penadon, ĉar tiel ni subtenas samtempe la batalon kontraŭ la malamiko en niaj propraj landoj.

Ke ni hodiaŭ povas libere kongresi kaj esprimi nian opinion, ke ni povas fari propagandon por nia lingvo kaj uzi ĝin por niaj celoj, ni dankas al la fakto, ke la naci- socialismo ĉi tie ne akiris la potencon.

Parolante pri tio, ni ne povas ignori, ke la mondo ne multe progresis de la tempo, kiam la aŭtoro de Esperanto, suferante pro la intergenta kaj interrasa malamo, revis pri tuthomara fratiĝo kaj tutmonda paco. Ni vidas, ke la ŝovinismo, kiun li tiom pasie kaj senindulge kritikis, ne nur ne malaperis, sed pli kaj pli akriĝis kaj endanĝerigas la pacan kunvivadon de la nacioj, parte jam rompis ĝin kaj minacas la popolojn kaj rasojn per milito, kiu okupos la tutan terglobon kaj pereigos la tutan civilizacion.

Pro tio la ideoj de Dro. Zamenhof, antaŭ 50 jaroj publikigitaj kune kun lia lingvo, ankoraŭ plene valoras en la nuna tempo. Ni bone konscias, ke la rimedo, kiun nia Majstro donis al ni, ne tutsola povas resanigi la socion.

Sed ni konscias ankaŭ, ke la lingvo Esperanto ne povas esti *nur* lingvo, ĉar tiuokaze ĝi estus morta lingvo, lingvo sen animo, kaj baldaŭ malaperus same kiel ĉiuj ĝiaj rivaloj, kiuj sen animo venis en la mondon.

La faŝismo kaj la naci-socialismo kun sia malestimo pri fremdaj rasoj kaj popoloj kaj alta opinio pri propra supereco, ne estas kunigeblaj kun Esperanto, kiu — ĉu oni volas aŭ ne — predikas amon kaj egalrajtecon por gentoj kaj nacioj, popoloj kaj rasoj. Tiu principo estas la animo de Esperanto, kune kun ĝi kreita kaj la lingvon oni ne povas apartigi de ĝi.

Tial ni ne miru pri la malpermeso de Esperanto en kelkaj landoj, ĉar tio estas la logika konsekvenco de ŝovinisma ideologio. Du landoj malpermesis la esperantan movadon plene, en kelkaj aliaj landoj oni malpermesas nur la esperantan movadon *laboristan*, sed en neniu el tiuj landoj oni sukcesis ekstermi la lingvon mem, ĉar ĝi profunde radikis en la korojn de sia sinceraj fidelaj adeptoj, kiuj aŭ agadas neŭtrale aŭ atendas favoran tempon ekagi duoble pli favore.

Al tiuj fidelaj laborantoj por nia idealo, nia kongreso sendu siajn plej varmajn salutojn kaj deziru kuraĝon kaj persistemon.

La situacio en tiuj landoj ne estis sen efiko sur la organizoj internaciaj, kiuj perdis pro tio gravan nombron da anoj kaj grandan parton da aktiveco.

Ankaŭ la regantaj ideologioj diversspecaj ne estis sen influo sur niaj movadoj. La neŭtrala movado ne plu estas unueca kaj apud SAT estiĝis aliaj organizoj, kiuj, malgraŭ ĉia fanfaronado, pene trenas sian vivon. La sperto montris al ni, ke ne estas loko por pli ol unu tutmonda laborista organizo. El la tri internaciaj organizoj laboristaj plej firme tenis sin SAT, kies organoj ĉiam regule aperadis, kiu ĉiam regule kongresas kaj sukcesis konservi sian membronombron. Sed konservi akiritan membronombron ne povas esti nia celo. SAT devas kreski, ĝi devas kreski konforme al la membro-nombro de la Federacio. Ni ne forgesu, ke Esperanto estas *internacia* lingvo kaj sekve esperantisto estas *internacia homo*. Internacia homo oni fariĝas, kiam oni aliĝos al sia internacia organizo. Al la *Federacio* apartenas la *propagando* kaj la *instruado*, al SAT apartenas la *internacia ligiteco* kaj *aplikado*. La Federacio loboras *por* Esperanto, SAT *per* Esperanto, kaj kiel esperantisto vi ne restu nederlandanoj aŭ belgoj, sed fariĝu tutmondaj civitanoj pere de via aliĝo al SAT.

Al kelkaj kamaradoj ne estas klare, ke tiu internacia unueco povas havi diversajn nuancojn. Sed ili ne malatentu, ke en neniu lando la vivkondiĉoj, moroj kaj pensado estas tute egalaj al la niaj. Iuj trovas la diferencojn plaĉaj, aliaj malplaĉaj. Sed kiel esperantisto ni havas la devon klopodi kompreni, almenaŭ toleri, kaj spirite transponti ilin, por ke kamaradaj interrilatoj estu eblaj.

La samo prezentiĝas, se temas pri taktiko en la laborista batalo en diversaj landoj. Oni ne povas apliki ian universalan taktikon. Kio taŭgas por iu lando, ne taŭgas por alia kaj oni devas juĝi kaj decidi laŭ la lokaj cirkonstancoj. Hodiaŭ ni vidas tion en diversaj landoj.
La samo estas ĉe internaciaj rilatoj. Kiu timas kontaktiĝi kun eksterlandanoj, tial ke ili pensas, agas kaj parolas alie ol ni, kiu timas legi ion, kio ne plene respondas al propraj kutimoj ne fariĝos vera Esperantisto!
La nunjara SAT-kongreso, kiu okazos tre proksime, estas bona okazo por niaj membroj konatiĝi kun SAT kaj kun kamaradoj el aliaj landoj. Vizitu ĝin grandnombre kaj konvinkiĝu, ke valoras por via esperantistiĝo transiri viajn antaŭjuĝojn.

Malgraŭ la krizo en politiko, ekonomio kaj la esperanta movado, nia lingvo pli kaj pli disvastiĝas kaj ne plu estas nekonata afero. Unu el plej interesplenaj kaj gravaj faktoj estas la „Internacia Konferenco „Esperanto en la moderna vivo", okazonta post kelkaj semajnoj en Parizo. Inter la temoj tie pritraktotaj troviĝas ankaŭ „Esperanto en la lernejon". Konsiderante la grandan interesiĝon flanke de la franca registaro, kies ministro de Publika Instruado akceptis la proponon eksperimenti pri la enkonduko de Esperanto en la lernejojn, ni opinias tiun konferencon grava okazontaĵo en nia movado.

Multe subtenas nian propagandon la radiosendstacioj, kaj la internacia programo de Esperantaj elsendoj ĉiujare fariĝas pli vasta. Ankaŭ en la laborista movado Esperanto altiras la atenton kaj en kelkaj organizoj oni jam serioze okupas sin pri ĝi. Kiom pli gravaj povus esti la progresoj en niaj rondoj, se la laborista esperanta movado ne suferus internan malpacon pri temoj, kiuj tute ne tuŝas ĝian laboron por Esperanto! Feliĉe nia Federacio tiurilate ne bezonas riproĉi al si. Ĉi jare ĝi festos novan jubileon, nome la fakton, ke ĝi dek jarojn kreskadis seninterrompe, kaj sur diversaj kampoj de sia laboro senhalte progresadis.
Dek jaroj pasis de la momento, kiam kelkaj anoj decidis klopodi levi la Federacion el la letargio, en kiun ĝi falis pro malvigleco, kaŭzita de interna malkonsento.
Hodiaŭ, vidante nian organizon en la tutmonda esperanto-movado kiel la plej grandan esperanto-asocion, oni apenaŭ povas imagi, ke antaŭ 10 jaroj ni staris antaŭ ĝia malsanula lito, aŭskultante, ĉu ĝi ankoraŭ spiras. Montriĝis tiam ke ĝi havas ankoraŭ 75 membrojn en 5 sekcioj, kiuj aŭ duone aŭ tute ne sentis plu la ligilon de la landa organizo.
Kun espero kaj timo, ne kun entuziasmo, ni komencis la laboron. Estas pli facile fondi tute novan organizon ol savi organizon mortontan kaj regajni la fidon perditan! Sed ni persistis. Kaj la timo forlasis nin kaj la entuziasmo revenis, kiam en unu jaro la membronombro duobliĝis.
Malmultaj el vi scias pri tiu malfacila tempo, kiam ni, kun 175 membroj, fondis nian organon „Laborista Esperantisto" kaj ĝojis kiam aperis ĝia unua numero, 4 paĝa malgrandformata, kvazaŭ flugfolio. Sed ĝi estis organo *presita* kaj ni fieris pri ĝi! Ĝi estis la komenco de nova epoko, epoko de sukceso kaj progreso!
Fortan puŝon al nia movado donis la radioelsendoj, komencitaj antaŭ 8 jaroj kunlabore kun la Asocio de Laboristaj Radio-Amatoroj VARA. Tiuj elsendoj faris nian organizon en vastaj rondoj laboristaj konata.

Fondiĝis la Libro-Servo, kiu faris jam gravajn servojn al nia Federacio, moralajn kaj financajn.
La eldono de propra lernolibro faris novan epokon sur la kampo de instruado.
Tamen ni ne kontentiĝis per la nura instruado laŭ elementa lernolibro, sed ni instigis ankaŭ al pli profunda studado, kiu devas malfermi al niaj anoj la trezorejon de Esperanto kaj kapabligi ilin por praktika aplikado de la lingvo.

La malfermparolado.

Ni vekis en niaj anoj studemon por eduki ilin taŭgaj gvidantoj por la kursoj kaj la organizo, kaj tiel kreis por la Libro-Servo ĝian vendokampon kaj pli kaj pli grandigis ĝin. Per tio nia organizo povis ankaŭ finance profiti kaj plivastiĝi siajn laborkampon kaj influon.
Vekante studemon ni ankaŭ donas al la literaturaj verkistoj la eblon eldonigi novajn librojn. Ĉar se la esperantistaro restus ĉiam sur la nivelo de la elementa lernolibro kaj ne pliprofundiĝus en la lingvon, ĝi neniam kapablus legi kaj ĝui la fruktojn de niaj talentplenaj verkistoj, kiuj sekve ne bezonus verki, dum internaciaj organoj, kiaj „Sennaciulo" kaj aliaj, ne povus ekzisti.
Pli ol supraja scio pri la lingvo necesas ankaŭ por povi uzi ĝin serve al la laboristaro, serve al la sindikatoj kaj politikaj partioj, por iliaj internaciaj rilatoj.
Ĝi necesas por povi uzi la lingvon same facile, kiel nian gepatran lingvon.
Ni konstatis, ke ĉe niaj anoj ekzistas pri la lingvo mem granda interesiĝo, kiu favore influis niajn ekzamenojn kaj montras, ke laboristoj deziras kaj kapablas serioze labori.

Por plene kompreni la signifon de tio, oni komparu nian organizon kun aliaj rondoj, en kiuj Esperanto estas konsiderata pli malpli kiel amuzilo, sekve de kio la studemo tie ne estas granda.

Ankaŭ kvante en 1936 nia organizo progresis: ĝia membronombro plialtiĝis post nia jubilea kongreso ĝis 4600. Post kelkaj semajnoj no transiros la kvinan milon!
La nombro da sekcioj kreskis per 27 ĝis 152.
Venditaj estas 13000 broŝuroj, disdonitaj 845.000 flugfolioj, pli ol 5000 afiŝoj.

Ni vendis preskaŭ 7000 lernolibrojn kaj 18 milojn da aliaj instruaj libroj de nia propra eldonejo en la pasinta jaro.
El la Jubilea Libro preskaŭ 4000 ekzempleroj estas venditaj.
2500 kursanoj abonis nian organon „Laborista Esperantisto", pro kio ĝia eldonkvanto estas nun 7600 ekzempleroj.
Por niaj elementaj kursoj ni enskribis 3000 kursanojn por la daŭrigaj kursoj 1500.
La eldono de taŭga propra lernolibro por infanoj, aperanta en nia infangazeto „La Vojo", duobligis la pasintjaran nombron da partoprenantoj en la infankursoj, kiuj estas rekte aŭ nerekte gvidataj de niaj sekcioj kaj distriktoj.

La stato de la federacia kaso estas sana. Dank' al tio ĝi povis subteni la infangazeton „La Vojo" kaj la instruan organon „La Progresanto", kaj diversajn sekciojn kaj distriktojn.
Plue ĝi povis profitigi ĉiujn sekciojn, per malaltigo de la prezo de propagandiloj.

Dank' al tiu sana stato de nia kaso ni ne bezonis turni nin al niaj membroj por kolekti monon por propagandaj kaj aliaj celoj. Precipe en tiu ĉi tempo nia organizo akre kontrastas kun aliaj kulturaj organizoj, kiuj pene vivadas kaj senĉese bezonas helpon de siaj membroj aŭ de parencaj instancoj.

Karaj gekamaradoj.
Kun la rigardo al nia celo, ni ĉiujare progresas certan distancon, sed en la kongresoj ni haltas momenton por rigardi malantaŭen.
En la lastaj dek jaroj nia progresado estas senhalta, kaj jam unutona fariĝis la menciado pri tio en niaj kongresoj. Sed la persistado ja *estas* unutona kaj ne *povas* ne esti tia, ĉar unutoneco estas la karakteriza eco de persistado.

Mi menciis niajn progresojn ne por fanfaroni, ĉar same kiel la scienculo konvinkiĝis, ke lia scio estas ankoraŭ malgranda, *ni* opinias, ke la laboro farita estas malgrava kompare al la laboro farota. Mi mencias niajn progresojn, por ke vi klare vidu, ke tio, kio estas konstruita, kostis multe da penado, multe da tempo, multe da zorgoj de ni ĉiuj.
Mi mencias tion, por ke vi alte taksu la en komuna laboro akiritan pozicion de nia Federacio, ĉar se oni ne sufiĉe taksas ĝin, kiam oni ĝin ankoraŭ posedas, ali *devos* memori ĝin dolore, kiam ĝi estos perdita.

En la dek jaroj pasintaj ni montris, ke ni estas konsciaj pri nia celo.
Ni ne sentis bezonon je novaj devizoj, novaj rimedoj kaj novaj agitvortoj. Por ni validis kaj ankoraŭ validas la ideoj de Dro Zamenhof de antaŭ 50 jaroj kaj ni volas esperantistigi niajn samklasanojn kaj propagandi ĉe la sindikatoj kaj partioj la uzadon de Esperanto por la internaciaj rilatoj. Tio sufiĉis por fari nian organizon granda kaj potenca; tio sufiĉis por plenigi nian vivon per idealismo kaj batalemo.

En la daŭro de tiuj 10 jaroj ni renkontis en nia organizo homojn, al kiuj tio *ne* sufiĉis kaj kiuj opiniis, ke ili devas ŝanĝi la Federacion kaj klopodi adapti ĝin al celoj specialaj.
Fortaj organizaj rimedoj estis tiam necesaj por ŝirmi nian Federacion kontraŭ skismigantoj.
Ne sukcesinte en siaj klopodoj *en* la Federacio, ili klopodis sukcesi *ekster* ĝi, fondante propran organizon.
Sed kiom malfortaj kaj malriĉaj estas la argumentoj per kiuj ili klopodas pruvi la ekzistrajton de SELN, kiom sensignifaj estas la motivoj por klopodi rompi la unuecon, se ili devas alvoki la helpon de kalumniado kaj blufo, de misinformado kaj demagogio!
Per nia organiza disĉiplino, ĝis nun bone konservita ni konservis la Federacion kaj gardis ĝin kontraŭ disfalo.
La Federacio restis la federacio kaj daŭrigis la daŭrigadon de la laboro.
Tiu sama disĉiplino gardu ĝin ankaŭ estonte, kaj same kiel nun ĝi staru en la tutmonda esperanto-movado kiel simbolo de tio, kion kapablas efektivigi kunlaborado kaj solidareco!

Gekamaradoj!
Tio, kion mi diris pri nia laboro kaj ĝiaj rezultatoj, ne signifas, ke ni konsideras tiun laboron senerara kaj perfekta, kaj la rezultatojn sufiĉaj kaj nesupereblaj. Kontraŭe, ni opinias, ke ĉiurilate ekzistas ankoraŭ sufiĉe por deziri. Ju pli nia Federacio kreskas des pli vastiĝas ĝia laborkampo kaj des pli multe da laboro prezentiĝas al ĝia estraro.

Estas klare al ĉiu, kiu atente legis la raportojn kaj klopodas imagi, kiom da laboro devas esti plenumata por gvidi la Federacion al ĝia nuna stato, ke la momento, kiam ni estos atingintaj la limon de nia povo, ne estas malproksima.

Tiu momento venis. La stato de nia laboro estas nun tia, ke la disponebla tempo kaj

laborforto ne plu sufiĉas al la estraro por kontentige plenumi siajn estrarajn devojn. Tial ĝi proponas al la nuna kongreso kelkajn aranĝojn por certigi ne nur la daŭrigadon de la kuranta laboro, sed ankaŭ la entreprenadon de novaj laboroj sur la tereno de nia komuna afero.

Ĉar ni ne *devas* iri malantaŭen kaj ni ne *volas* halti.

Esperanto larĝe disvastiĝis. La publiko ne plu staras tute fremda kontraŭ ĝi. Malgraŭ ĉiuj „batoj de l' sorto kaj mokoj de l' homoj", Esperanto ne plu estas haltigebla. Siatempe *ni* gvidis ĝin, nun ĝi gvidas *nin* kaj devigas nin fari pluajn paŝojn, postulantajn de ĝia jama disvastiĝo, paŝojn en la direkto de oficiala agnosko.

Ĉar la tempo iom post iom fariĝas matura mobilizi la publikon por la propagando pri *la fina celo „Esperanto en la lernejon"*. Por tio necesas antaŭe pli da propagando en rondoj laboristaj, sindikataj kaj partiaj por havigi al ni la aprobon kaj kunlaboron de ĉiuj organoj, reprezentantaj la popolon.

Dume ni ne preterlasu la propagandon por la aplikado de la lingvo en servo de la laboristaro, ĉar la plej bona propagando estas la *praktiko!*

Sed ne estas eble plenumi ĉi tiujn postulojn laŭ la ĝisnuna maniero de laborado. Tial la estraro esperas, ke ĉi tiu kongreso kreos la kondiĉojn necesajn por daŭrigi la laboradon laŭ la postuloj.

Helpu sukcesigi la kongreson por la bono de nia ŝatata organizo kaj por la bono de nia idealo.*Mi deklaras la kongreson malfermita.*

Salutoj.

Kdo Achille de Roo, ano de la belga Senato salutas la kongreson en la nomo de la Belga Laborista Partio, sekcio Gent. Li atentigas pri la utilo de Esperanto, kiu ebligas eviti enuajn kaj temporabajn tradukojn en internaciaj kongresoj. Li esprimas la esperon, ke ni ĉiuj konsciu, ke ni estas laboristoj kaj devas batali por la emancipiĝo de la tuta laboristaro.

Kdo G. Bernard, ĉefestrarano de VARA, alparolas la kongreson kaj transdonas la gratulojn. Nia forta espero estas, ke la bonaj rilatoj inter VARA kaj la Federacio ankoraŭ longe daŭru. Kiel materian realigon de la danko de VARA pro la bona kunlaboro li donacas florkorbon.(*Aplaŭdo.*)

Kdo P. Polderman en la nomo de IvAO dankas pro la invito kaj atentigas, ke estas la unua fojo, ke IvAO oficiale estas reprezentata en la kongreso. Li ĝojas, ke li nun publike povas gratuli la Federacion pro la eminenta maniero en kiu ĝi faras la propagandon por Esperanto. La influo de Esperanto estas daŭre pli grava en laboristaj organizoj, dank' al la aktiva laboro de la Federacio. Li memorigas, ke IvAO en kunlaboro kun VARA kaj la Federacio jam organizis radio-kurson kaj ke li persone faris paroladon por la Federacio antaŭ la mikrofono. La IvAO respektas la laboron de la Federacio. Li esperas, ke ankaŭ estontece IvAO povu kalkuli je la kunlaboro de la Federacio. (*Forta aplaŭdo.*)

Kdo J. de Geest, Litho-, Foto-, Chemigrafenbond, volas kontraŭe al la jusaj parolintoj saluti la kongreson esperantlingve. (*Aplaŭdo.*) Li vizitis jam plurajn Federaciajn kongresojn kiel delegito, sed *nun* li ĉeestas kiel ĉefestrarano de sia sindikato. Lia organizo jam montris sian simpation por la Federacio per aliĝo kiel simp. organizo. Li deziras bonan kongreson.

Post tio delegito de Ned. Bond van Part. Chauffeurs parole salutas.

Angla *kdo Brown* salutas ankoraŭ la kongreson en la nomo de la Londonaj SAT-anoj.

(*Envenis multaj salutleteroj, menciitaj sur paĝo 54.*)

La prezidanto kdo Faulhaber dankas la parolintojn kaj aparte la reprezentantojn de VARA kaj IvAO. Li ĝojas, ke ili nun povas *vidi* la organizon pri kiu ili jam tiom aŭdis kaj legis.

Post tio *la sekretario kdo Veen,* prenas la parolon por honori kdon Faulhaber, kiu en tiu ĉi jaro festas sian 25-jaran jubileon kiel esperantisto. Dum 25 jaroj li energie kaj senlace batalis por nia idealo kaj multon oferis por ĝi. Sendube li hodiaŭ povas ĝoji, vidante la nunan disvastiĝon de Esperanto. En la nomo de la estraro li donacas al li kaj al lia edzino florojn. (*Aplaŭdo.*)
Kdo Faulhaber dankas kaj diras, ke multon ni jam atingis, sed sendube multon ni ankoraŭ devos fari. Ke ni povu kalkuli je la kunlaboro de ĉiuj niaj federacianoj.

Voĉdonkomitato.

En ĝi estas elektataj la kdoj Van 't Hof, Preker kaj Van Bruggen.
Ĉeestas 132 sekcioj voĉdonrataj.
Ne ĉeestas Rotterdam X kaj XIII, Haarlem 4, Bauts-Terwinselen, Bilthoven, Drachten, Kwadijk, Leiden, Middelie, Nieuwerkerk a. d. IJssel, Oudenhoorn, Purmerend, Schagen, Schermerhorn, Stompetoren, Tessel, Gr. Veenpolder, Willebroeck, Wormer.

Raporto Federacia Sekretario.

Groningen alportas honoron al la tuta estraro pro la laŭdinda laboro, kiun ĝi faris. Ĝi kritikas, ke proponoj estas akceptataj ankoraŭ post la 31a de januaro. Ni severe atentu tiun ĉi limdaton. La flugfolietoj en la Verda Monato ne povis kontentigi nin. *Hago X* kritikas la agadon de la fed.estraro rilate starigon de nova sekcio en Hago. Ankaŭ la maniero, laŭ kiu la fed.estraro volas akcepti rekandidatecon ne plaĉas al ĝi. *Arnhem* substrekas la parolojn de Groningen. La konsilantaro ne funkcias bone. Ĝi servu nur por konsili al la estraro, sed ne por fari decidojn. Pro tio la estraro ne sendu sekretajn leterojn al la konsilantoj, pri gravaj aferoj ĝi traktu kun la sekcianoj. Ni ne plu disponigu spacon en niaj organoj pri SELN. La sekciajn komunikojn ni deziras konservi en L E.
La sekretario, kdo Veen, respondas por la fed.estraro. Ni akceptis proponojn kelkajn tagojn post la limdato, ĉar ni scias, ke multaj sekcioj kunvenas en la fino de la monato. Organize ni povus malakcepti ilin, sed ni estu iomete indulgaj. La kongreso decidu pri pritrakto de tiuj ĉi proponoj. La dezirojn pri flugfolietoj la estraro atentos. Al Hago X li respondas, ke temis pri sekcio, kiu petis subvencion samtempe kun aliĝpeto! Kompreneble ni ne tuj povis akcepti tiun sekcion, sed antaŭe informiĝis ĉe la distrikto. Ni devas atenti la stariĝon de novaj sekcioj, ĉar ni respondecas al la kongreso. Se sekcio ne havas ekzistrajton, ni forjetas nian monon en negativecon. Al Arnhem li diras, ke la konsilantaro devas evolui al plivasta estraro; ĝi ne reprezentas sekciojn aŭ distriktojn. Ni sendis konfidencan leteron al la konsilantoj por ke ili estu informitaj pri nia starpunkto rilate reelekton kaj dungon de salajrita funkciulo. Pri SELN ni mem ne deziras tro multe skribi en niaj organoj, sed kelkfoje tio necesas.

Raporto kasisto.

Stadskanaal demandas, kial ni subvenciis Popolan Fronton kaj ne aliajn gazetojn. Ĝi petas informojn pri la subvencio al la Lingva Komitato. Ĉu ĝi ne estas tro malalta kompare nian membronombron? *Rotterdam XI* ne estas kontenta pri la kostoj por la Fed.aparato. La financan perdon pro la Jubileaj Libroj kaŭzis la fakto, ke ĝi ne estas esperantlingva. 50 guldenoj pro ŝranko por la fed.standardo kiu kostis 90 guldenoj estas tro multe.
A'dam IX petas informojn, kial ni subvenciis Popolan Fronton kaj hispanajn kamaradojn. Subvencio al la hispanaj batalantoj pli multe valoras ol subvencio al gazeto.
A'dam VII laŭdas la laboron de la kasisto kaj petas informon pri la donaceto al la laboristaro de Dico.
Kdo Alings respondante por la estraro atentigas unue pri la peto pasintjara, antaŭe informiĝi ĉe ni pri financaj malklaraĵoj. Li klarigas, ke la elspezoj ĉe ni por funkciigi la fed.aparaton *ne* estas tro altaj, kompare kun aliaj organizoj. Ni elspezas ne pli multe ol nepre estas necesa. Se ni presigus la Jubilean Libron esperantlingve, ni perdus la nederlandlingvan terenon. Ni eble havas financan malprofiton, sed moralan profiton. Ni subvenciis Popolan Fronton ĉar ĝi estas sendependa de iu organizo aŭ politika partio kaj ni povis subvencii ĝin kiel peresperantan laboron. Kiam oni poste kolektis monon por hispanaj batalantoj, ni partoprenis en ĝi. La subvencion al la Lingva Komitato ni mem fiksis. Se tiu sumo estas tro malalta, la L K informu nin pri tio. Ni donacis iun sumeton en Januaro al la personaro de Dico, ĉar tio estas kutimo en la tipografa medio.

Raporto Libro-Servo.

Arnhem diras, ke granda kvanto da libroj restis en provizo. Ĉu ne eblas liveri malnovajn eldonaĵojn je malaltaj prezoj? Cetere li petas atenti, ke oni ne sendu erarajn fakturojn.
Kdo Kroonder responde diras, ke ĉiuj libroj ankoraŭ regule vendiĝas, do ne estus logike malaltigi la prezojn. Dum kelka tempo en la Verda Monato iuj helpis nin pro kio kelkfoje erara fakturo estis neevitebla.

La jarraportoj de la Federacio-estraro estas unuanime aprobitaj.

2a KUNSIDO.

Dimanĉe je la 19.30 horo.

PROPONOJ.

Fed.-Estraro (1, 2 kun amendoj.)
La prezidante, kdo Faulhaber klarigas, ke la fed.estraro deziras unue pritrakti la principan flankon pri dungo de pagita funkciulo.
Hago I laŭdas la laboron de la Fed. estraro pro kiu nia Federacio multe kreskis. Ĉiuj organizoj bezonas dediĉemajn laborantojn, sed kiam la kresko postulas tro multe da tempo de niaj estraranoj, tiam ni bezonas personon, kiu senĝene kaj libere povos okupi sin pri organizaj aferoj. Hago I do ne kontraŭstaras principe la proponon, sed la deziron, ke la funkciulo apartenu al la estraro. Kuŝas danĝero en la kunigo de pagita funkciulo kaj estrarano. Tio povus malbone influi la interesojn de nia organizo. La estraro restu labordonanto. Eventualan funkciulon ni pagu laŭ la stato de nia monujo.
Stadskanaal aprobas la proponon, sed ne la formon. Ni kontraŭstaras la interligecon inter funkciulo kaj ĉefestrarano, ĉar danĝera ankaŭ por la funkciulo mem. Ni akceptu la amendojn de Hilversum kaj Rotterdam V, ke la funkciulo estu oficisto. Lian salajron ni plialtigu al 150 guldenoj monate.
Vlaardingen povas kompreni, ke la kresko postulas salajrulon, sed ankaŭ necesas kotizmalaltigo. Pro tio ni amendis, ke nur post kotizmalaltigo oni decidu pri elekto de funkciulo. *Rotterdam IV* ne estas principe kontraŭ la propono, sed protestas kontraŭ la sinteno de la estraro, kiu metis tiun elekton kiel kondiĉon por reelekto. *Hilversum* protestas kontraŭ la maniero de prezentado de la propono. *A'dam III* diras,

ke la amendo de Vlaardingen nepre ne estas akceptebla. Funkciulo estu unu el la estraro, por ke li povu kundecidi. Ĝi petas informojn pri la sociaj rajtoj de la funkciulo, kiel asekuro kontraŭ akcidentoj, malsano ktp. kaj kiu anstataŭos lin en tiu okazo. Ĝi konsilas akcepti la proponon ĉar fakte ni devas miri, ke ne pli frue venis tiu propono. *R'dam XII* deklaras, ke la fed.estraro povos konsisti ne el 9 sed el 20 personoj, se ĝi tion deziras. Se funkciulo bezoniĝos, tiam la kongreso ne elektu, sed dungu lin. Tia funkciulo estu oficisto. La estraranoj restu idealistoj. *R'dam XI* ne principe kontraŭstaras, sed protestas kontraŭ la maniero de prezentado. Regu demokrateco en nia Federacio, por ke ni ĉiuj povu diskuti pri gravaj proponoj. Nun la estraro metis nin antaŭ definitiva decido. Estus dece trakti la proponojn pri dungo de funkciulo kaj pri kotizmalaltigo aparte. *Arnhem* kaj *Hago X* substrekas la vortojn de la jusa parolinto. Principe ĝi konsentas la proponon. *A'dam IX* substrekas la vortojn de R'dam IV. *A'dam VII* akordiĝas al la paroloj de A'dam III kaj esprimas sian miron, ke tia propono fakte ne venis de la sekcioj mem. *Groningen* opinias, ke la funkciulo ne bezonas fari specialan estraran laboron, do ni elektu por tiu oficiston. *R'dam I*: El la debatoj montriĝis, ke *neniu* sekcio *principe* estas kontraŭ elekto de salajrulo. Nur strangaj radikaluloj povus esti kontraŭ elekto de pagita funkciulo. Se ni ne kuraĝus suriri novajn vojojn, kiam la cirkonstancoj necesigas tion, ni pli bone povus ĉesi nian propagandon. Neniu dubas pri la la kapableco de kdo Kroonder. Ĉu li ne povus akcepti la funkcion, ĉar li hazarde estas estrarano? Se ni postulus tion, ni ne fidus niajn proprajn estraranojn.
La sekretario, kdo Veen, respondas. Ne estas nia celo, ke la salajrulo nepre estu unu el la estraro. Ke ni deziras tion nun, havas kaŭzon. Ni ne povas dungi oficiston ekster la estraro, ĉar neniu el la estraro havas tempon por instrui kaj kontroli lin. Tia funkciulo estus sen mastro. Ni ne havas kontoron, ktp. Estrarano povas iom memstare agi kaj respondecas kune kun ni. La daŭra kresko de nia Federacio necesigas lin. Dumtage ĉiuj estraranoj estas pro profesio okupataj. Vi kritikis la manieron en kiu ni prezentis la proponon, sed ĉu estus pli bone atendi ĝis en la kongreso kaj subite meti vin antaŭ la konkretan fakton? Ni nepre ne akceptos reelekton en kazo de malakcepto de nia propono. Oni atentu, ke ni sen salajrulo *ne* plu *povas* daŭrigi nian laboron, ĉu ni do ne havas la saman rajton demokratecan, kian vi, por eksiĝi el niaj funkcioj? Vi akceptu nian proponon, ĉar ĝi estas la nura solvo por nia Federacio. La salajrulo estu elektita por kelka tempo.
Kdo Alings aldone klarigas la diferencon inter oficisto kaj salajrita estrarano. Oficisto farus sian laboron dumtage, sed ne estus devigata viziti nin en la vesperoj por interrilati kun li. Ni ne povas interrilati kun li dumtage. Li do estus oficisto sen mastro. La plej bona solvo estas elekti funkciulon kiu havas la rajton aparteni al la estraro. Fakte vi devus ĝoji, ke la cirkonstancoj kondukis nin al tio, ĉar tio signifas progreson kaj antaŭeniron. Neniu sendis alian, pli bonan proponon.
La kongreso akceptas principe elekton de salajrita funkciulo.
Kontraŭ A'dam IX kaj R'dam IV.
Poste estas voĉdono pri la propono elekti kdon Kroonder por la funkcio.
La kongreso elektas nun kdon Kroonder kiel pagatan funkciulon.
Kontraŭ A'dam IX kaj R'dam IV.

Kotizo.

A'dam II proponas tuj voĉdoni. *Hago III*. Ĉiujare venas la sama propono pri kotizmalaltigo kaj ĉiujare ĝi estas malakceptata. Ĉu oni ne pli bone povos uzi sian tempon. *R'dam XI*: Ni ĉiam aŭdas ke la kotizo estas la bazo por la organizo, sed ni ne forgesu, ke ĝi estas la bazo ankaŭ por la sekcioj. Se la sekcioj suferas, la tuta Federacio suferas. *R'dam XII* substrekas tiujn vortojn. Kotizmalaltigo urĝas por la sekcioj. *Hago IV* deklaras same. *Kerkrade* estas kontraŭ malaltigo. Estas ĉiam la samaj sekcioj, kiuj revenas kun la samaj proponoj. Organizo bezonas monon. Eĉ sekcioj kun multaj senlaboruloj povas labori, se ili nur volas. *R'dam III* opinias malaltigon urĝa. Kompense ĝi havas proponon por retrovi la monon en la budĝeto. *A'dam IX* proponas, ke la kotizo restu sama, sed ke la Federacio pagu la vojaĝkostojn por la delegitoj. *R'dam I* havas 30 senlaborulojn kaj devas subteni la proponon pri malaltigo. Altan sumon ni pagas pro livero de S-ulo. Bona solvo estus malligi la kontrakton kun SAT. Pli bone estus instigi la kdojn persone aliĝi al SAT. *Hago X* kredas, ke la sekcioj ne estas saveblaj per kotizmaltigo de duona cendo semajne. Ĉe malaltigo ankaŭ la riĉaj sekcioj profitus. *Kdo Alings* respondas, ke duona cendo ne povos savi la sekciojn. Se sekcioj estas en mona ambaraso, ili rajte povos peti subvencion. Neniu sekcio bezonas perei pro financaj malfacilaĵoj.
La propono, ke la kotizoj restu la samaj estas akceptata.
Kontraŭ 835 voĉoj. Por 2947 voĉoj.

Regularo. (Pri disa estraro.)

Stadskanaal opinias, ke tiu ĉi propono malfaciligos la laborojn de la estraro. Disan estraron ni jam posedas en la konsilantaro. La kompetenteco de la konsilantaro iom plivastiĝu, tiel ke ĝi povu decidi pri malgravaj aferoj kaj en la kongreso nur la gravaj aferoj estu pritraktataj.
Kdo Alings respondas. En aliaj organizoj, kie estas disa estraro, estas malkresko pro tio. Nia laboro malfaciliĝus pro tio. La fed.estraro estas kontraŭ tiu propono.
La kongreso unuanime malakceptas ĝin.

Konsilantaro.

R'dam I deziras ŝanĝi la staton, ke la konsilantaro estas plivasta estraro. Ĝi ne estas kontraŭ persona interkontakto kun la reprezentantoj de la distriktoj, sed kontraŭ decidrajtoj de la konsilantoj. La konsilantaro estu nur informa kaj konsila instanco. *Arnhem* substrekas tiujn vortojn kaj deziras precizan decidon pri la tasko de la konsilantoro. *Kerkrade* konstatis, ke la konsilantaro efektive havas valoron por la estraro. Ĝi povos ankoraŭ evolui favore al nia tuta organizo. *R'dam XII* ne estas kontraŭ tiu interkonsiliĝo, sed ĝi ne kostu al ni kapitalojn. La potenco en nia organizo restu al la kongreso. *R'dam XI* opinias same.
Kdo Alings klarigas, ke ni konsistigis la konsilantaron pro starigo de la distriktoj. Ĝi devas kreski. La nuna estraro ne deziras esti plene respondeca kaj pro tio serĉas interkontakton kun la reprezentantoj el la distriktoj tiel ke formiĝas estraro el la tuta lingvoregiono. La distriktoj elektu en tiu funkcio la plej taŭgajn personojn. Estas demokratece ke vi elektu konfidantojn en la pli vasta estraro. Aliaj organizoj sekvas nian ekzemplon. Ni plene kaj larĝe diskutu pri la tasko kaj celo de la konsilantaro en L E, por ke ni sekvontjare povu decidi. *La kongreso akceptas tiun proponon.*
R'dam I reprenas sian proponon.

Denove kotizo.

Antaŭ ol transiri al la sekvanta punkto, la prezidanto legas ĵus ricevitan proponon de R'dam XII:
„La kongreso, konstatinte dum la voĉdonado pri kotizmalaltigo ke Roterdamo kaj ĉirkaŭaĵoj pruviĝas troviĝi en tre malbonaj financaj cirkonstancoj, eble ĉar tiu distrikto estas plej forte trafita de la krizo, decidas malaltigi la kotizon por tiu distrikto ĝis 15 cendoj monate por ĉiu menbro".
La prezidanto respondas, ke la kongreso ne rajtas pritrakti ĉi tiun proponon, ĉar ĝi estas tro malfrue sendita, kaj konsilas al la proponinta sekcio, ke ĝi petu al la fed.estraro subvencion same altan kiel la malakceptita kotizmalaltigo.

Laborista Esperantisto. (Malpli kara presigo.)

A'dam III akcentas, ke alia presejo ne povas sen plu transpreni la presigon. *R'dam XI* opinias, ke la estraro ĉiel devas klopodi malpli kare presigi nian organon. Eble ĝi povos esti presata sur malpli bonkvalita papero. *Kerkrade* konfirmas, ke presejo ne povas transpreni la presigon de organo. Ĝi deziras, ke la papero estu la sama, ĉar ni kolektas L E. *Hago I* vidas la avantaĝojn, ligitaj al presigo ĉe Dico, sed pli pezas la financoj. La salajrulo nun plipesigos la budĝeton, do ni devas klopodi premi le presprezon. *A'dam IX* petas informon, ĉu estas kontrakto inter la Federacio kaj Dico.
Kdo Alings: Ne estas kontrakto, sed ni sentas nin morale ligitaj al Dico. Ekz. Dico aĉetis por tuta jaro paperon tiel ke la paperprezo ne altiĝos. De organizita presejo ni ne povos simple iri al alia presejo, ĉar ĉiu alia presejo devos alkalkuli 5% kaj povas oferti nur, se efektive montriĝas, ke la prezo estas tro alta. Tamen ĝi devas kompensi la antaŭan presiston per 300 gld.oj. Presigo de la gazeto ĉe granda presejo kiel Dico havas por la estraro multajn avantaĝojn, kiuj ne estas esprimeblaj per ciferoj, sed la estraro sentas ilin en la daŭra kontakto kun Dico. Ankaŭ pro multaj aliaj presaĵoj ofte tuj bezonataj. La OKK en R'dam spertis, ke Dico ne estas multekosta.
La kongreso malakceptas la proponon de Hago I.
Por 485 voĉoj. Kontraŭ 3325 voĉoj.

Pri redaktado.

A'dam III diras, ke ne estas interese ekzemple al Maastricht, ke estis festvespero en Goningen. Ni subtenas la proponon de A'dam II pri eldono de propagandagazeto.
A'dam II lasis la decidon pri eldono de propaganda gazeto al la redakcio. La propono pri senpaga livero de L E al la kursanoj estas akceptinda, se ĝi estas efektivigebla. Ni sendis ĝin fakte kiel dezir-esprimon kaj deziras, ke la delegitoj propagandu la ideon en la sekcioj. *Arnhem* deziras, ke oni ne tro multe forstreku el la sekciaj komunikoj, ĉar la sekcioj lernas unu per la alia. Ĝi subtenas la proponon de Westzaan pri eldono de propagandcela gazeto. *Den Helder* konsentas kun la paroloj de A'dam III.
La prezidanto klarige aldonas, ke la redaktoro jam multon forlasas el la komunikoj, sed ni lasu ilin en L E, ĉar ili estas instruaj al aliaj sekcioj.
Kdo Alings diras, ke enpresigo de felietonoj ne eblas pro spacmanko. Cetere ni ne povas verki ilin. Se oni deziras literaturaĵojn, oni aĉetu malmultkostajn libretojn. La proponon de A'dam II pri eldono prop. gazeto okaze de la 50 jara ekzisto de Esp. ni konsideru deziresprimon, ĉar postulas multan tempon la kompilado de tia gazeto. La kongreso substrekas tion.

Pri eldono de Nia Lernolibro.

R'dam I opinias N L tre bona, sed la traduktaskoj tro longaj. La kongreso konsideras tiun ĉi proponon deziresprimon.

Pri eldono de legolibretoj.
La prezidanto memorigas pri la propono akceptita en la antaŭa kongreso pri eldono de daŭriga lernolibro. Ĉi tiu libro nun estas en preparo.

Libreto por aplikado de prepozicioj.
La prezidanto deklaras, ke tiu libreto jam estas en preparo.

Propagando. (Propono Huizen.)
La prezidanto diras, ke la valoro de propagandajoj dependas de la medio de la diversaj sekcioj. Kompreneble ni atentos sugestojn kaj konsilojn. Pri presigo de gratulkartoj *la prezidanto* diras, ke ni prefere lasu tion al aliaj entreprenoj.

Eldono de poŝkalendaro.
La sekretario opinias, ke tio ne estas la tasko de nia Federacio. Ni esploros la reeldonon de murkalendaro.

Nova regularo.
La prezidanto diras, ke baldaŭ aperos nova eldono de regularo.

Prop.-gazeto en la Verda Monato.
Kdo Alings: Ni konsideru tiun ĉi proponon deziresprimon. Ni agos laŭ ebleco. Dependos de la mendoj, ĉu ni denove povos presigi ĝin. *R'dam I* instigas pri eldono. La kongreso konsentas.

Eldono de kongresafiŝoj.
La prezidanto devas malkonsili tiun proponon, ĉar tiajn afiŝojn por niaj kongresoj ne taŭgas. *La kongreso malakceptas la proponon.* Por, A'dam XV.

Libro-Servo.
Hago IV deziras, ke la sekcioj profitu per mendado ĉe nia Libro-Servo anstataŭ malprofiti. En Hago oni ricevis rabaton je diversaj eldonoj. *R'dam XII* opinias, ke la L S rajtas doni rabaton al la sekcioj, ĉar la rabato restas en unu sama instanco. *Kdo Kroonder* respondas, ke la L S absolute ne rajtas doni rabaton, same kiel neniu eldonisto. Ni jam spertis malfacilaĵojn pro tio. Se eldonisto tamen faras tion, li riskas punon. Cetere la sekcioj profitas je niaj propraj eldonoj proks. 2000 guldenojn jare. Al la propono de A'dam II, li rimarkigas, ke la L S ebligos plurfojan personan interrilaton.
La kongreso malakceptas la proponon pri rabato.

3a KUNSIDO.
Lundon je la 10à horo.
La sekretario voĉlegas salutleteron de brusela esperantogrupo en la franclingva regiono.

Starigo de komitato por prijuĝi lernlibrojn.
R'dam XI diras, ke ĝis nun la fed.estraro decidis pri eldono de lernolibro, sed opinias tiun staton ne bona. Pli bone povos fari tion komitato, kiu plene povos okupi sin pri tio. *A'dam II* kaj ankaŭ *Kerkrade* ne povas aprobi la starigon de komitato.
Kdo Alings respondante, diras, ke neniam venis plendoj pri niaj eldonoj, kontraŭe laŭdoj. Kompreneble ni deziras malŝarĝon de nia tasko, sed tia komitato ne signifus malŝarĝon, kontraŭe ĝi donus al ni pli multe da laboro. Se la projekto iras unue al komitato, ni poste devus kontroli la diversajn opiniojn pri la projekto. Ni havas spertojn pri tia komitato. Ni do ne aprobas, ne ĉar ni volas havi la decidrajton, sed ĉar ĝi ne povas utili al ni. En R'dam aŭdigis la plendo, ke ĉiam la samaj personoj verkas, sed ĉu tio gravas, se iliaj verkoj estas bonaj? Ni havas nur laŭdon por niaj aŭtoroj; cetere ĉiu, kiu volas verki ion, povas tion fari, sed ne kun la nepra certigo, ke tio, kion oni verkas, ankaŭ estu eldonata.
La prezidanto aldonas, ke laŭ la akceptita

En la akceptejo.

propono en la antaŭa kongreso devos aperi daŭriga lernolibro, sed ne venis eĉ unu projekto por ĝi. Neniu plu pensis pri tiu akceptita propono krom la proponinta sekcio mem.
Kdo Alings klarigas ankoraŭ al R'dam XI, ke R'dam II rajtas prezenti nomojn, ĉar tio mem estis propono. *La propono estas malakceptita de la kongreso.*
Por 519 voĉoj, kontraŭ 3291 voĉoj.

Komitato pri cenzuro.
La prezidanto klarigas, ke cenzuro pri eldonaĵoj havas nur valoron, se tio estas aplikata internacie. La ideo de kdo Buis estas, ke sur la libroj aperu ŝtampo, kiu garantias la taŭgecon de la verko, same kiel aperis en la serio aprobita de dro Zamenhof. Ni estas por starigo de komitato, kiu faras propagandon por la ideo de internacia cenzuro mem. Kompreneble ni serĉos en tio kunlaboron de aliaj organizoj. Ni kontentiĝu, ke nia Federacio por tio prenis la iniciaton. *A'dam XII* deziras, ke la esperantistoj estu protektataj kontraŭ malbonaj verkoj. Ĉu ne eblas publikigi liston de verkoj rekomendindaj? *Kdo Faulhaber* respondas, ke ni por tio povas plivastigi la taskon de la komitato. *West Graftdijk* opinias tian komitaton superflua. Oni recenzu la librojn bone aŭ malbone kaj tio sufiĉas. Ni ja povas legi la diversajn recenzojn en la gazetoj. *Kdo Faulhaber* respondas, ke recenzoj ne estas fidindaj, ĉar tro ofte sugestitaj de la eldonisto. *La kongreso konsentas pri la ideo propono de kdo Faulhaber.* En la komitato estas elektitaj la kdoj F. Faulhaber, G. J. Degenkamp, Th. Buis kaj B. J. Makkinje.

Komitato por statistiko pri kursoj.
Hago X opinias starigon de komitato por tiu celo dezirinda. Multaj kursanoj forlasas la kursojn kaj regas diversaj opinioj pri la kaŭzoj. La kursoj devas alporti novajn membrojn. Ni do bone esploru la aferon. *Haarlem II* opinias komitaton nedezirinda, sed sugestas diskuti tiun temon en L E. *Hago II* rekomendas la amendon, ke ano de la estraro aŭ konsilantaro estu okupata per tiu tasko. *A'dam I* opinias la aferon grava, sed ne bezoniĝas por tio speciala komitato.
La prezidanto lasas la decidon al la kongreso. La estraro ne estas kontraŭ, sed ne multe atendas de tia komitato. Tro malmulte da sekcioj respondas niajn statistikdemandojn. *La kongreso malakceptas la proponon.* Por 1076 voĉoj. Kontraŭ 2734. *Akceptita estas,* do la propono de Haarlem II, *ke ni diskutu la temon en L E.*

Gazetar-servo.
R'dam IV diras, ke la estraro promesis kunlaboron, sed ĝis nun ĝi mankis. La gazetarservo devas bone funkcii por liveri al ni komunikojn. La perantoj nepre bezonas la helpon de la estraro.
La sekretario kaj *Alings* klarigas, ke la perantoj mem estu kapablaj por prizorgi rubrikon. Ni povas liveri faktojn, sed ne povas verki artikolojn, kiuj cetere ne estus akceptataj. La perantoj kreu artikolojn pri ĉiaj temoj. Tio sendube estas malfacila, sed la nura solvo. Post la aperigo de regulaj rubrikoj en gravaj ĵurnaloj gazetarservo ne estos tio necesa. Cetere ni promesas helpi kiom eble plej multe.

Kongreso je pentekosto.
La estraro volas lasi la decidon al la kongreso. *La propono estas akceptata.* Kontraŭ Hago IX, Wormerveer kaj Assendelft. kongreso. Kontraŭ Hago IX, Wormerveer kaj Assendelft.
La prezidanto diras, ke la estraro havas interproponon: ni kongresu kiel provo je pentekosto kaj poste povos decidi pri tio. La kongreso konsentas.

Kongresloko 1938.
La kongreso elektas kiel kongresurbon por 1938a Leeuwarden. Neniu kontraŭ.

Infankomitato.
R'dam III plendas pri malmulta kontakto inter la I K anoj. Pro tio nur malmulte estas atingita. La I K esploris la eblon eldoni presitan infangazeton, sed la estraro metis nin jam antaŭ konkreta fakto. Por junularmovado la afero ne estas matura. La estraro donu plian kunlaboron.
Kdo Alings: ni opinias la problemon grava sed ne povas nin tro multe okupi pri tio. Se ĉiuj komitatoj havus tiom da postuloj, la financoj endanĝeriĝus. Efektive la komitato ne povis kontentige labori, pro tio ni proponas nur malvastan komitaton. Ni presigis la infangazeton, ĉar ni devis rapide decidi pri lernolibreto kaj estis la plej bona solvo aperigi ĝin en la gazeto. La komitato konsistu el 4 anoj, 3 el R'dam kaj 1 estrarano. Tuj post la kongreso ĝi kunvenu kun fiksitaj planoj. La kongreso konsentas, ankaŭ pri samtempa propono de la estraro, aliĝi al la konferenco „Esperanto en la moderna vivo" en Parizo.

Kompletigo regularo.
La prezidanto klarigas, ke ni jam decidis atenti tion ĉe represo de nia regularo.

Anoncoj en L E.
La prezidanto diras, ke anoncoj postulus tro multe da spaco kaj ofte donas malprofiton anstataŭ profito. *La kongreso malakceptas la proponon.*

Simpatiesprimo al la hispanaj kdoj.
La prezidanto konstatas, ke oni jam kolektis en la kongreso la sumon de 24 guldenoj. Ni proponas *aldoni el la Federacia kaso 100 guldenojn. Aklame la kongreso akceptas tiun ĉi proponon.*

Biblioteko.
Kdo Prent diras, ke malfacile la estraro povas instigi al la publika legejoj aĉeti Esperantoverkojn. Pli bone povos fari tion la membroj mem. Se venas multaj demandoj pri esperanto-libroj, la estraroj de tiuj legejoj atentos tion. Niaj vojaĝantaj bibliotekoj estos reviziataj kaj kompletigataj. Oni kunlaboru, kiel eble plej rapide kaj akurate resendante la kestojn.

Eldono lernolibro nederlandlingva.
La prezidanto opinias tion ne la tasko de nia Federacio. Ekzistas multaj bonaj lernolibroj por tiu celo. La propono do superfluas.
La kongreso malakceptas la proponon.

Budĝeto.
Stadskanaal proponas plialtigon de salajro por la funkciulo al 150 gldoj. *A'dam II* petas plialtigon de subvencio al la SAT-peranto.
Kdo Alings respondas al Stadskanaal, ke la salajro estis fiksata interkonsente kun kdo Kroonder. La kongreso permesu al la estraro poste iom plialtigi ĝin. Al A'dam II li respondas, ke subvencio al SATperanto. estas por kovri liajn elspezojn. Ni povus iom plialtigi ĝin, sed ne tro multe. Li pro-

ponas plialtigon al 30 gldoj. *La kongreso konsentas.* Kontraŭ Haarlem II.
R'dam IV informiĝas pri punkto 20 (rekompenco al estraranoj).
Kdo Alings klarigas, ke la celo estas kompensi la elspezojn pro lumo, fajro ktp. La nunaj estraranoj ne insistas pri tio kaj lasas la decidon al la kongreso. La tuta sumo estu ne pli alta ol la sumo fiksita por Diversaĵo. Ni ne malebligu al aliaj pro financaj malhelpoj esti elektataj. *La kongreso konsentas.*
La budĝeto estas unuanime aprobata.

Konfliktkomitato L E.
En ĝi estas elektataj kdoj Preker, H. ten Hagen kaj Van Haren.

Kontrolkomitato.
En ĝi estas elektataj kdoj Wadennooyen, En ĝi estas elektataj kdoj Waadenooyen-Kernkamp, Sparenberg kaj kdino Weerman.

Estrarelekto.
Envenis propono de *Haarlem II,* per kiu ĝi esprimas dankon al kdo Alings pro lia laboro insistas ke la restu en la estraro kaj rekandidatigas lin.
Kdo Alings post tiu propono diras, ke estis lia forta deziro eksiĝi el la estraro, ĉar jam delonge li sopiris pli partopreni en partio- kaj sindikata vivo. Li deziras ankaŭ studi kaj sin okupi pri kultara laboro. Li tamen jam spertis, ke oni miskomprenas lian eksiĝon eĉ kredante, ke li forlasas la estraron pro SELN. Li, konscia socialdemokrato, opinias alian lab. esp. organizon flanke de la Federacio superflua. Neniel li volas rilati al SELN kiun li forte malamas pro la domaĝo kaŭzita al la lab. esp. movado. Tion li nepre volas eviti. Kion ne atingis flatoj nek petoj atingis la kritiko. Tial li decidis akcepti rekandidatigon.
Stadskanaal proponas, ke la salajrulo ne apartenu al la estraro kaj deziras voĉdoni pri tio.

Kdo Alings deklaras, post la voĉdonado, atendi, ĉar ĉe akcepto kelkaj estraranoj deziras foriri. Dume ni daŭrigu la pritraktadon de la tagordo.
A'dam V rekomendas kdon Kruit. *A'dam III* kaj *A'dam IX* reprenas siajn kandidatiiom plialtigi ĝin, sed ne tro multe. Li progojn favore al kdo Kruit. *La rezulto de la vodono pri propono Stadskanaal* koniĝas kaj estas jena: por 768 voĉoj, kontraŭ 3042
La kongresa reelektas la saman estraron kaj elektas kiel 9an estraranon kdon Kruit.
La prezidanto prezentas al la kongreson la rezolucion, post la SELN-kongreso proponita al ĉiuj sekcioj (vidu sur paĝo 00) kontraŭ SELN.
Kun laŭta aplaŭdo kaj neniu voĉo kontraŭ la kongreso akceptas ĝin.
Post tio kdo Faulhaber precize je 13a horo fermas la kongreson per la jenaj vortoj:

Ferma parolado.

La kongreso finiĝis. Sendube ĝi estis grava kongreso pro kelkaj decidoj, kiuj rilatas la daŭrigon de la laboro en la tuja enstonteco. Tial la Genta kongreso havas gravan influon je la plua vivo de la Federacio.
Tamen tute kontentaj ni ne povas esti.
La tagordo de ĉi tiu kongreso estis tro plena kaj mi antaŭvidas la tempon, ke mi devus kongresi tutan semajnon. Ni alte taksas la interesiĝon de la sekcioj pri nia organizo. Tiu interesiĝo estas enviinda al multaj aliaj organizoj, kiel ekz. la sindikatoj kaj partioj, kiuj ofte devas uzi certajn allogilojn por altiri la interesiĝon. Sed pri tio ni ne povas plendi.
Tamen ni volonte vidus ĉe niaj membroj pli da interesiĝo pri la pli gravaj flankoj de nia movado. La gravaj linioj de la gvidado de la Federacio devus esti ne sole la afero de la fed.-estraro, sed ankaŭ de la membraro.
Sur la tagordo de la nuna kongreso staris diversaj proponoj, kiuj estas por kongreso ne plej gravaj. La sugesto de sekcio Stadskanaal ke la malpli gravajn aferojn oni lasu al la Fed.-konsilantaro, kaj ke la kongreso okupu sin pri la grandaj gvidlinioj kaj iliaj problemoj, kaj — mi aldonas — ankaŭ pri interesaj demandoj, antaŭ kiujn la uzado de Esperanto starigas nin. Tiu sugesto meritas mian atenton por la sekvonta kongreso.
Oni ne diru al mi, ke estas malfacile difini, kio estas plej grava aŭ malpli grava. Por la sekcio ĉio estas grava. Tion mi scias, sed oni malatendas la fakton, ke nun vi lasas la grandan gvidadon al la fed.-estraro.
Se oni estus plene konvinkita, ke vi plene konscias pri tio, mi dirus: la federacioestraro dankas vin pro la fido, kiun vi donis al ĝi pri tiuj grandaj linioj.
Sed mi dubas....
Mi havas la impreson, ke vi konas ĉiun arbon en la granda arbaro sed ne vidas la arbaron mem kaj ne konas ĝian pozicion meze de la arbar-aro.
Ni ne diras, ke la proponoj, kiujn ordinare la kongreso, kaj aparte ĉi tiu kongreso pritraktis, ne estas gravaj.
Sed ekzistas tri formoj de graveco: grava, pli grava, plej grava.
Tial mi rekomendas al vi atenti ankaŭ la lastajn du formojn de graveco, por ke niaj kongresoj povu esti ankoraŭ pli interesaj.
Gekamaradoj, ankaŭ vi havas la rajton kunparoli kaj kundecidi pri la gravaj gvidlinioj kaj pri la gravaj temoj. Eble la intencata diskuto pri la neceso de Fed.-konsilanto donos okazon priparoli ankaŭ tion en nia organo.
Se mi sukcesos altiri vian atenton ankaŭ al tiuj aferoj, nia federacio faros gravan paŝon antaŭen, kaj la kongreso de Gent havos ankoraŭ pli grandan influon sur nian organizon kaj movadon.
Finfine mi dankas niajn gekamaradojn en Gent pro la bonaj zorgoj, kun kiuj ili preparis nian kongreson. Mi esperas, ke via sekcio multe profitos el nia nuna ĉeesto por la propagando de Esp. en tiu ĉi urbo. Mi deziras al vi sukceson.
Gekamaradoj, mi fermas la kongreson.
Post kantado de Fratoj al sun' kaj la la Internacio, la kongresanoj, adiaŭas kaj disiras.

—

SALUTLETEROJ.

La kongreso ricevis. Salutleterojn de: Nederlanda Ligo de Sindikatoj NVV, Generala Nederlanda Ligo de Stukistoj (Alg. Ned. Stucadoorsbond), Sennacieca Asocio Tutmonda, Senn. Asocio Tutmonda en Britio, (Londona SAT-grupo), Laborista Turista Ligo „La Naturamikoj" (Flandrio), Redakcio de Popola Fronto (kun publika saluto en Popola Fronto), Federacio de socialistaj kaj sendependaj sindikatoj (Belgio), Komunista Partio Gent (Telegramo), LEEN (Nederlando) Estas Nia, Nederlanda Laborista Sportligo (NASB), Laborista Junularmovado (AJC), Internacia Transportlaborista Federacio(ITF), Nederlando Ligo de Fabriklaboristoj, Internacia Esperanto Ligo, Sekcio FLE Stompetoren.
Personaj salutoj de:
G. J. Degenkamp, Utrecht, G. v. Praag, Amsterdam, Julia Šupichová (Prago).

Foto's van het Congres.

Zij, die nog foto's wensen te kopen van het congres, wenden zich tot k-dino E. van den Nesse, Citadellaan 34, Gent.
Toezending geschiedt slechts na ontvangst van 5 franc, verzendkosten inbegrepen. O K K, Gent.

REZOLUCIO KONTRAŬ SELN.

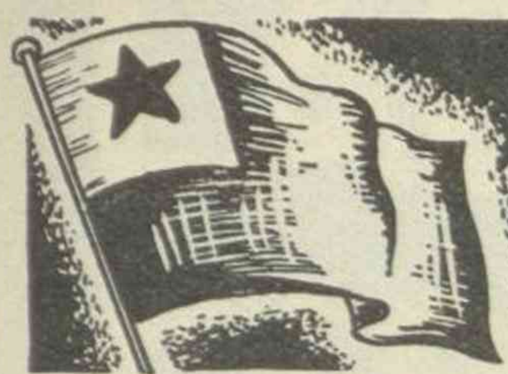
La kongreso informiĝinte pri la, por le Fed. danĉera, agado de SELN en la soc. dem. rondoj kaj en organizoj kaj sindikatoj apartenantaj al la t.n. „moderna lab. movado";
konstatas, ke tiu organizo bazas sian ekzistrajton sur kalumnioj kaj misinformoj, kiuj suspektigas la Federacion, tiel malfavorante al la Federacio, evidente kun la celo anstataŭi ĝin en la pozicioj akiratai de la Federacio; ke kelkloke SELN jam en tio sukcesis per la falsa titolo en sia nomo, kiu supozigas, ke ĝi estas nur socialdemokrata, dum nur parto de SELN estas SDAP-anoj, kaj per disvastigo malfavore al nia Federacio de informoj en rondoj, kiuj ne jam konas nian Federacion;
ke la Federacio, kiu fariĝis la plej grava, plej forta kaj plej agema esperanto-organizo en la tuta mondo, ekzemplo por ili ĉiuj, plenumis sian taskon sukcesplene, ne ĝenas aŭ kontraŭlaboras ian ajn laboristan organizon, sed male, tie kie eblis kaj eblas, ĉiam kunlaboras harmonie kun ili kun plena sindono por nia komuna celo, aplikante fundan demokratecon laŭ la bazo de sia statuto;
protestas kontraŭ la dissplitigo kaŭzita de la starigo de SELN;
konstatas faktan superfluecon de SELN kaj danĝeron por la laborista Esp. movado;
konkludas, ke la Fed.estraro en tiu afero ĝuste agis;
esperas, ke baldaŭ denove ni en la Federacio nur bezonas dediĉi niajn fortojn al pozitiva laboro;
alvokas la tutan federacianaron kontraŭstari al ĉiuj malunuigaj klopodoj kaj
konigas al la laboristaro kaj ĉiuj ĝiaj organizoj, ke ĝi ne toleros la malkonstruon de la „Federacio de Laboristaj Esperantistoj en la regiono de la nederlanda lingvo" kaj unuanime subtenas en tio la tiurilatajn agojn de sia estraro;
decidas publikigi ĉi rezolucion en la gazetaro kaj sciigi al ĉiuj laboristaj organizoj.

(La rezolucio nederlandlingve jam estas ekspedita al la gazetaro, sindikatoj kaj gravaj organizoj. Red. L E.)

FEDERACIO-KONGRESO 1938.

La propono por okazigi en Leeuwarden la sekvontan kongreson, ne renkontis kontraŭstaron.
En Gent ni havis kontentigan kongreson kaj la sekcio Gent havigis al ni kelkajn agrablajn tagojn. Vi certe forte laboris en tia malgranda sekcio, gekamaradoj!
Leeuwarden estas provinca urbo kaj ĝi ne havas la ĉarmon de multaj aliaj kongreslokoj. Tamen ni kredas, ke ankaŭ ni sukcesos doni al la vizitontoj kion ili postulas: agrablan akcepton, amuzan sabatvesperon kaj bonan aranĝon pri la farota laboro. Se vi zorgos ke ankaŭ la kunsidoj okazos en bona harmonio, tiam ni ĉiuj estos kontentaj. La gastigonto petas tion al vi.

Gekamaradoj! *Vi* rajtas postuli bonan aranĝon. *Ni* postulas, ke vi iru al Leeuwarden tiom grandnombre kiom ekz. en Gent kaj.... kun la sama entuziasmo! Vi estos bonvenaj! Ni invitas vin! Delegito.

MEDEDELINGEN VAN HET FEDERATIE BESTUUR

Sekretariaat: Postbus W. 6, Amsterdam (West) - Administratie: Postbus O. 50; Postgiro Amsterdam Nummer 144698, Libro-Servo: Postbus O. 50, Amsterdam (O.), Postgiro Amsterdam Nummer 111278

Ons ledental over de 5000 !

Nog kunnen we niet mededelen, hoeveel ons ledental boven de 5000 is gestegen, door nalatigheid van vele afdelingen, die nog geen opgave deden. Begrijpt ge dan niet, dat dit de andere afdelingen, die altijd op tijd zijn, ontmoedigt? Zodat deze gaan denken, het geeft toch niets of we ons al haasten?

We hadden verzocht, om het effect des te groter te doen zijn, om een voorlopige opgave voor ons congres. Verscheidene afdn. voldeden hieraan, maar toch te weinig om hiervan speciaal melding te maken. Men begrijpe, dat als we zo'n verzoek doen, het Fed.-bestuur daarvoor zijn reden heeft. In zo'n geval zij men eens extra actief. Men moet ook dadelijk weten te handelen.

Overigens bezorgen de laatkomers hun nieuwe leden hiermee enkel maar nadeel. Die ontvangen dan L E over April niet, omdat we onze oplaag moeten baseren op het bekende ledental, event. Sennaciulo niet en mischien ook niet gratis het Jubileumboek als dat voor de eerstkomers al gereserveerd is. En dat terwijl men voor de nieuwe leden toch pas eerst met Juni contributie gaat betalen aan de Federatiekas!

Nieuwe uitgaven.

Deze maand geven we twee werkjes uit, een voor de vervolgcursussen „Post la kurso" van kdo G. P. de Bruin en F. Faulhaber voor f 0.60 ing. en f 0.75 gecartonneerd, en „Gebonden stijl" een studiewerkje van kdo F. Faulhaber. Prijs f 0.35.

Op beide uitgaven ontvangen afdn. 20% korting.

Lidmaatschapsbewijs.

Denkt men er om, dat ieder nieuw lid een lidmaatschapsbewijs van de Federatie moet worden verstrekt à 10 cent? Indien niet meer in voorraad, aanvragen bij onze adm.

De afdn. betalen 7 cent per stuk.

Volgend L E

verschijnt 15 Mei. Copie moet vóór 7 Mei bij den redacteur zijn.

Verslag Federatievergaderingen.

7 Maart 1937.

Aanwezig de konsilantoj van de provincies benevens de secretaris voor België. Behandeld wordt het verbod van het Amsterdams district om met La Vojo te colporteren en het Fed.bestuur gemachtigd zich hierover met het district in verbinding te stellen. Eenstemmig wordt de houding van district Amsterdam gelaakt, *na voorlezing van desbetreffende correspondentie*, welks bestuur meent geen inmenging van het Fed.bestuur te hoeven dulden. De konsilantaro gaf het Fed.bestuur opdracht om het district Amsterdam zijn afkeuring te kennen te geven over deze onreglementaire houding. Voorgesteld wordt het restant kalenders tegen verminderde prijs te verkopen en de nog overgebleven Jubileumboeken aan de nieuw leden als werfpremie uit te reiken. Jaarverslagen en rapporten worden hierna goed gekeurd. De congresvoorstellen worden aan een bespreking onderworpen en de houding van het Fed.bestuur vastgesteld. Het voorstel tot het doen aanstellen van een gesalarieerde functionaris werd door allen in principe aanvaard, met dien verstande, dat Rotterdam en Zuid-Holland geacht worden tegen te stemmen, indien het bestuursvoorstel tot contributiehandhaving onverbrekelijk hieraan verbonden zou blijven.

DISTRIKTS MEDEDELINGEN

DISTRICT AMSTERDAM.

Secr.: Solostraat 19 (O.)

De Scherer-avond was een succes. Langer dan twee uur wist de spreker de aandacht van de volle zaal te boeien door zijn interessante en leerzame „vertelling met lichtbeelden" over gewoonten en volk van de nieuwe wereld, Amerika.

Zeer verdienstelijk zong „La Nova Tempo"!

Afdelingsbesturen. Wij verwachten u allen in de vergadering op Woensdag *21 April* in het clubgebouw van afdeling X, De Wittenstraat 50 !

25 April naar de Bollenvelden.

Fietsers verzamelen om 9 uur hoek Hoofdweg-Haarlemmerweg. Om 10 uur in Haarlem, vandaar met de „provincialen" naar Hillegom.

Per tram. Verzamelen op 9 uur op het Spui. De prijs, retour, is 62 cent. Geeft u ten spoedigste op bij uw afdelingsbestuur. *Uiterlijk 22 April* moeten de opgaven bij den districtssecretaris binnen zijn.

DISTRICT NOORD-HOLLAND.

Secr.: Munnikeweg 50, Beverwijk.

Zondag 25 April excursie naar de bloembollenvelden in Hillegom; verzamelen „Grote Markt", Haarlem, 's morgens 10 uur, waarna fietstocht naar het gebouw „Verenigt U" te Hillegom (bij de haven) waar de lunch gebruikt wordt. „Niet-fietsers" worden verzocht zich rechtstreeks naar „Verenigt u" te begeven.

Zondag 9 Mei excursie naar de bloemententoonstelling in „Marquette" te Heemskerk.

Uitvoerige inlichtingen worden *alle afd.-secretarissen* toegezonden.

Uit de jaarvergadering van 14 Maart te Alkmaar.

Aanwezig 29 van de 55 afdelingen en de districten Amsterdam en Haarlem, totaal 80 personen.

De jaarrapporten werden goedgekeurd. De secr., kdo Van Wijngaarden, werd herkozen; kdo Schmidt, stelde zijn functie in het belang van het district beschikbaar. Als plaatsvervanger werd gekozen kdo C. Joon uit Alkmaar en voor kdo Heinis werd kdo W. Schaap uit Bussum gekozen. De leden van de kascontrôle-commissie: kdino Weerman en de kdoj Dreesman en v. Waadenooyen Kernekamp werden herkozen evenals de Fed.-raadsleden kdoj Agosti, Prins en v. Wijngaarden.

Een voorstel Zaandam tot verlaging van de contributie werd met 26 tegen 3 stemmen verworpen, zodat deze blijft 5 cent per maand en per lid. Het in grote trekken voorgestelde werkplan werd met instemming goedgekeurd; o. a. een boottocht naar Schoorldam, twee nachtwandelingen, excursies naar de bloembollenvelden in Hillegom, naar de bloembollententoonstelling te Heemskerk, naar Marken, een weekend in 't Gooi; enkele gewestelijke vergaderingen; speciale bewerking van Texel, het bezoeken van afdelingen, uitgave van een maandelijks bulletin, enz.

Het bestuursvoorstel: donatie van f 10.— aan het zangkoor van district Amsterdam, vond instemming. Er zal getracht worden de medewerking van het koor bij eventuele gelegenheden mogelijk te maken. Met applaus werd het bestuursvoorstel: donatie van f 10.— voor de Spaanse kdoj begroet; een collecte voor hetzelfde doel bracht op f 7.22. Voor de volgende jaarvergadering werd gekozen Beverwijk.

DISTRICT ZUID-HOLLAND.

La prizorganto de la ekspozicio-materialo de distrikto Sudholando atentigas, ke lia adreso ŝanĝiĝis; la nuna adreso estas: *H. Hoogland, 7 Biersloctstraat 12, Vlaardingen.*

Ĉiu sekcio posedanta propran organon sendu numeron, por la ekspozicio. Tiel la vizitanto vidos kiom da sekcioj disponas pri de ili mem redaktata „interkontaktilo." Klopodu laŭpove aktualigi la materialon sendante Esperantaĵojn: gazetojn, broŝurojn, kartojn, leterojn ktp. Ĉio estas tutkore bonvena.

La elektantoj de la ekspozicio-materialo bonvolu — kontraŭ interŝanĝo de Esperantaĵoj — sendu duoblajn gazetojn, afiŝojn ktp.

Ĉiu esperantisto propagandisto! Sendu la al vi mankipovajn ekspoziciajojn, por ke la ekspozicio, *kiu utilas al ĉiuj sekcioj* en la propagando, estu vizitinda.

AFD. AMSTERDAM V.

Secr.: Chr. de Wetstraat 58^{3}.

La 23an de Februaro ni okazigis nian lastan membrokunvenon. Dum la lastaj semajnoj nia konversacio-programo denove estis bonega, kaj certe restos bona pro nia nova arango. Al ĉiuj gekamaradoj, kiuj ne plu vizitis la konversacio-vesperon mi do povas konsili: revenu! Vi certe ne bedaŭros tion. En nia jarfesto ni organizos tombolon. Ĉu la membroj eble povas ion donaci por ĝi? La festkomitato estos tre danka al vi.

AFD. A'DAM X. „La Espero."

Secr.: Spaarndammerplantsoen 27.

Ter gelegenheid van het einde onzer cursussen belegt onze afdeling een gezellige bijeenkomst op Zaterdag *24 April* in „Ons Gebouw", Westerstraat 186. Kaarten verkrijgbaar bij bestuur en leden. Medewerking van „De rode wielrijders", met een revue. Zorgt dat de zaal vol is!

Wegens contributieschuld is geroyeerd A. Kluiver, Palmstraat 75 C. Secr.

AFD. AMSTERDAM XVII.

Secr.: Kattenburgerkade 35^{3}.

En L E ni sciigis eraran adreson de nia redaktoro. La adreso estas kdo G. Burgman p.a. Kattenburgergracht 5 h. Ni decidis organizi infankurson post la 4a de Majo. Pro tio ni petas al ĉiu sekcio informojn pri tia laboro. Secr.

AFD. ARNHEM. „Fidu la Estonton."
Secr.: Rosendaalschestraat 486.

La 24an de Febr. ni aranĝis membro-kunvenon. Tro malmulte da anoj partoprenis. Ĉu niaj anoj perdis la intereson pri la sekciaj aferoj? Vizitu regule niajn kunvenojn. Ankaŭ via opinio havas valoron por ni!
La propagandvespero okazos la 12an de Majo. Pro foriro de kdo Nowee oni elektis kdon P. Rosseel sekretarion kaj kdon J. v. d. Broek asesoron. Rilate la monsubtenon al la Arnhema SAT-rondo, ni decidis, ke la sekcia kasisto monate enkasigos la libervole disponotan monon de la anoj.
Denove 5 kursanoj aliĝis al nia sekcio.

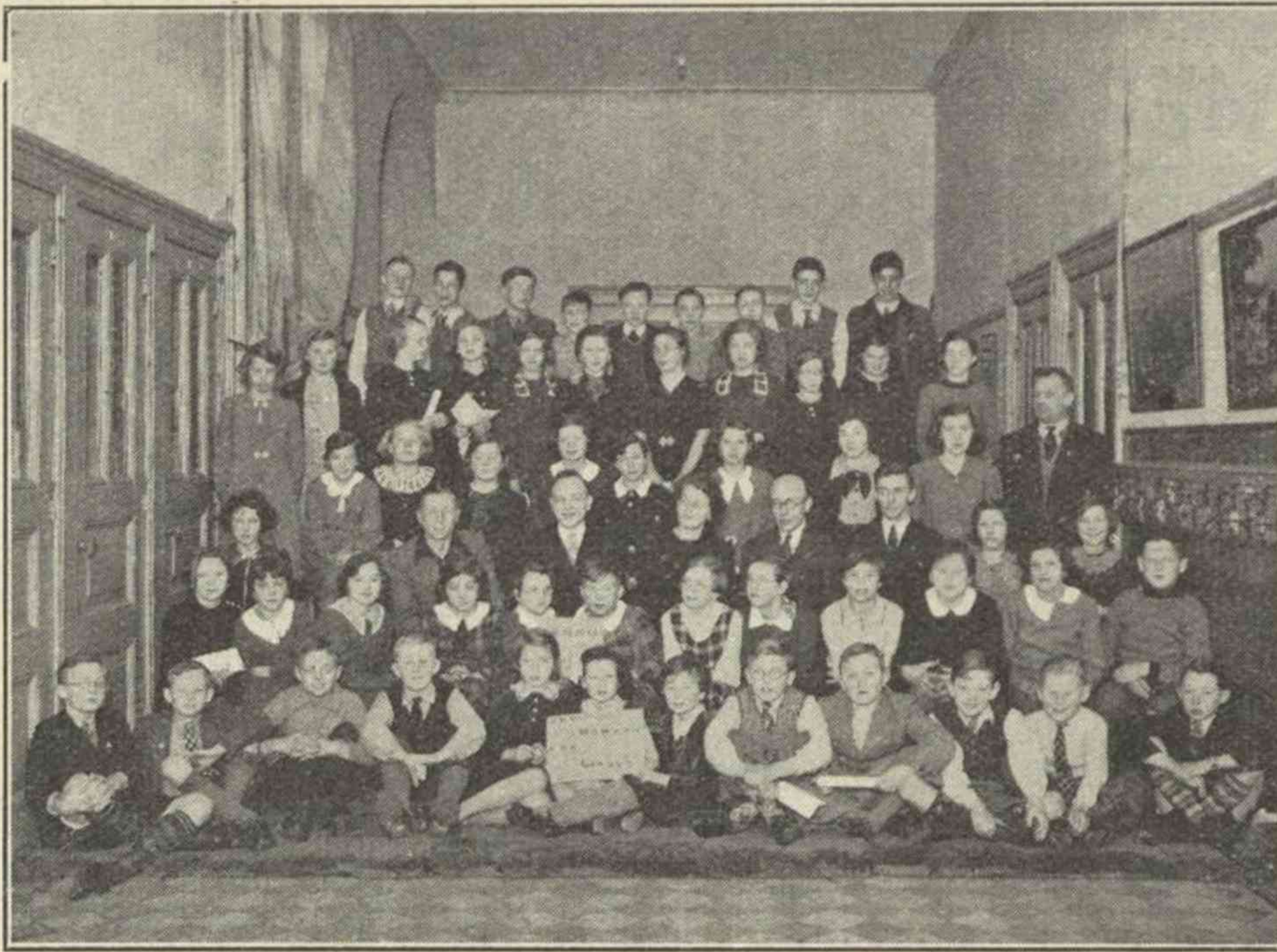
AFD. DEVENTER. „Frateco."
La 20an de februaro ni aranĝis propagandfestkunvenon, vizitita de *180 personoj*. Samideano Pastro Schermerhorn parolis pri „La signifo de Esperanto"; niaj muzikantoj muzikis; nia duobla kvarteto kantis kaj la teatra grupo prezentantis belan scenon: „Per Esperanto al Paco." Multaj ne-esperantistoj ĉeestis. Ni profitis 70 guldenojn. Dankon al ĉiuj kunlaborintoj.
Scherer-vespero, organizita kun LEEN estis plensukcesa. Pli ol *100* gesamideanoj ĉeestis.
La 14an de marto jarkunveno. Ĝi estis pli bone vizitita ol antaŭaj kunvenoj. La estraranoj estis reelektataj, escepte kdino v. d. Blij, kiu eksiĝis el sia funkcio pro manko da tempo. Kdo Rugenbrink estis elektata estrarano.
Bedaŭrinde en nia sekcio estas ankoraŭ membroj, kiujn ni neniam vidas en niaj kursoj kaj kunvenoj. Estonte ili venu.

AFD. ENKHUIZEN.
Secr.: Venuslaan 69.
Okazis la 19an de Marto la lasta kursvespero. Ankaŭ venis la progresantoj kaj niaj membroj, entute 25.
Kdo Bruckenberger gvidis la kurson.
Post la paŭzo kdo Sandstra priparolis la organizotajn kursojn dum la somero. Ĉiuj komencantoj promesis sekvi la daŭrigan kurson kaj ankaŭ la progresantoj. Kdo Lub instigis aliĝi al la Federacio sed ni ĝis nun ne havis ian rezulton. (Ĉu tio estas ebla? Red. L E.)
Tamen ni progresis, ĉar de 25 komencantoj restis 12. Kdoj kuraĝe antaŭen.
Martin Souverein

AFD. ST. MAARTEN.
Op 17 Maart vond de laatste cursusavond plaats, geleid door kdo Jac. Veen uit Alkmaar. Wij *stichtten een afdeling* waarbij zich *15 leden aansloten*. Wij hopen dat ook hier in St. Maarten een steeds groeiend Esperantoleven zal komen. Het bestuur is als volgt: kdo C. Groet, voorz.; P. v. Vuure, secr.; C. Kroon, 2e secr.; kdino A. Heeneweer, penningm.-esse; kdo A. Schouten, 2e penningmeester.

AFD. OOSTZAAN. „Paco estu nia celo."
Secr.: Kerkstraat 62.
Daar de laatste maanden niets in onze krant is verschenen, dachten jullie misschien dat de afdeling dood was, maar niets is minder waar. Zij die zich opgegeven hadden voor onze „daŭriga kurso" en niet meer komen, maken wij er op attent, dat zij toch het cursusgeld (5 cent per avond) schuldig zijn en moeten zorgen, dat dit geld op de plaats van bestemming komt. Besteed verder ook even aandacht aan het afdelingsnieuws van Zaandam en het nieuws van de Federatie en district. Dit stippen we even aan als het belangrijkste, verder leest ge natuurlijk onze krant geheel.
N. Dane, secr.

AFD SANTPOORT-BLOEMENDAAL.
Secr.: Kritzingerstraat 21, Haarlem.
Er is een wijziging gekomen in de vervolgcursus. Een en ander is bekend gemaakt op onze feestavond van 13 April j.l. U ontvangt hierover nog nader bericht. Tevens heet het bestuur onze nieuwe leden hartelijk welkom en hoopt, dat ook zij propagandisten voor het Esperanto zullen zijn.
Ten slotte herinneren wij er aan, dat op *25 April* a.s. wederom een tocht wordt georganiseerd, door het N.H. district naar de bollenvelden, evenals verleden jaar. Onze afd. verzamelt bij „De Toorts", Zondag 25 April om half tien om dan gezamenlijk naar Haarlem te gaan, vanwaar te 10 uur met de andere afdelingen zal worden vertrokken. Deze dag belooft als verleden jaar een succes te worden. Denkt om de fietsvlaggen.

Esperanto kinderzangkoor gevormd uit de ongeveer honderd kinderen die in Haarlem Esperanto leren. Het onderwijs wordt gegeven in de door de Gemeente kosteloos beschikbaar gestelde schoollokalen. Onze Federatie verleende voor de totstandkoming der cursussen haar, ook financiële, medewerking.

AFD. WEST-GRAFTDIJK.
Ni intencas aranĝi je la *8a de Majo*, sabatvespere, t.n. „Aŭstrian vesperon" kun lumbildoj. La infanoj prezentos du teatraĵetojn kaj eble ankaŭ kantos. Komenciĝo je la oka ĉe „Van der Oord". Ĉiu estas bonvena. Deviga programo dek cendojn.

AFD. WINSCHOTEN. „La Estonto."
Secr.: Meidoornlaan 10.
En festvespero de la laboristaj asocioj „Morgenrood", „Nieuw Leven" kaj „De Stem des Volks" ni propagandis. Pri la rezultato ni povas esti kontentaj. Ni kaptis *4 novajn* anonj kaj *56 subtenantojn.*

AFD. WORMER. „Solidareco".
Secr.: Zandweg 82.
La 20an de Marto okazis nia tria jarkunveno. La jarraportoj de la sekr., kas. kaj libro-prizorganto estas aprobitaj. La rezulto de la kasisto kaj libroservo estis ĝojiga.
La estraro restis la sama, krom la 2a prez. C. Ternaat, kiu estas anstataŭita de kdo J. Koelewaard.
Estas bedaŭrinde ke nia sekcio malkreskis per 4 membroj. Ni nun havas 13 anojn. Kdoj faru vian eblon por almenaŭ akiri la nivelon de la pasinta jaro. Pruntepreni librojn el la biblioteko al kiu donacis kdo W. Dirksen la libron „Fatala Ŝuldo".
Vizitu regule la kunvenojn. Ni havas belan lernprogramon, do la vesperoj estos ĉiam lernigaj.
Fred. Langeberg, sekr.

AFD. WORMERVEER.
Secr.: Weverstraat 9.
La sekcio vigle laboras. La kursoj progresas bone. Multaj kdoj paroladis en nia rondo pri ĉiaj temoj. Ni nur volas instigi niajn anojn pli fidele viziti niajn kunvenojn.
La adreso de la sekretario sanĝiĝis.

AFD. ZAANDAM.
Sekr. Pr. Hendrikstraat 39b.
Ni multnombre partoprenu la Nord-Holandan distriktekskurson je dimanĉo la *25an de Aprilo* al la florkampoj. La kamaradoj el *Wormerveer, Koog Zaandijk, Oostzaan* kaj nia sekcio estu je la 8.30a horo matene kun la biciklo] ĉe la statuo sur la damo en Zaandamo. De tie ni forbiciklos al Westzaan. Ĉe la kluzo estos la westzanaj gekdoj. tiam ni estos je la deka en Haarlem.
Dum la lasta kunveno, ni decidis forte labori por sukcesigi nian okazontan festvesperon la 4an de Majo en la Harmonio. La sekcioj Koog-Zaandijk kaj Westzaan, promesis forte kunlabori. De Oostzaan ni ne ricevis iun informon, tamen ni esperas ke ili nepre ankaŭ kunlaboros. Ni zorgu ke la salono estu plenplena, kaj ke ni forte entuziasmigu nian tutan anaron.
Ĝiun jaŭdon-vesperon ni vizitu la espeanr tan kunvenon, en Vinkenstraat 19.

AFD. ZWANENBURG en OMSTREKEN.
Secr.: Berkenlaan 16, Halfweg. (N.H.)
La 8an de Marto okazis kunveno.
Ni elektis kdon J. v. Delden deligiton al la kongreso kaj kdo Jan Hoving Jr. reprezentis la jarkunvenon de distrikt Noord-Holland en Alkmaar.
Pro eksiĝo de kdoj C. J. Steenbergen Sr. kaj C. v. Steenbergen Jr. estas elektitaj kdino Annie v. d. Boogaard, prezidantino, kdo Dirk van Rijn, kasisto kaj kdino Jo van Rijn kiel ĝenerala funkciulino.
La kaskontrolkomisiono trovis la kaslibrojn en bona ordo.
J. Hoving Jr.

SAT-RONDO EN ARNHEM.
Per. A. Henstra, Herman Gorterstr. 1.
Nia rondo, kiu eklaboris komence de Jan., nun nombras 12 anojn. Ĉiumonate ni kunvenas ĉe iu el la gekdoj, laŭvice en alia kvartalo. Ni pritraktis: 1e la *financan* bazon de la rondo kaj la eventualan subtenon, atendotan de la FLE-sekcio kaj distrikto; 2a la *organizformojn* en la lab. esp. movado. (Internacio kaj sennacieco ktp.) Kdo Saaltink pritraktis la enhavon de la jarlibro de SAT. La intereso estas sufiĉe bona. La intenco estas, kiam la kaso permesos tion, okazigi kunvenon kun ne-SAT-anoj. *Pro tio mi petas subtenon por nia kaso.* Esperanto estu *internacie* uzata kaj praktikata, kio nur eblas, kiam vi estas organizataj en mondorganizo kia estas SAT!
Ni kunveno *dimanĉmatene la 2an de Majo* je la 10.30 horo ĉe *kdino A. Nijenhuis, Amsterdamseweg 158.* SAT-anoj: venu ĉiuj! Kiuj volas ĉeesti kaj ne ankoraŭ anoncis sin: *aliĝu al SAT.*
La temo estos: La signifo de Esperanto en la lingvo-batalo en la diversaj landoj. Ĝin enkondukos kdo P. Rosseel.

SAT-RONDO ROTTERDAM.
Dimanĉo la 25an de Aprilo matene duonon post la deka, okazos kunveno en la salono de sekcio 1a, Goudsche Rijweg 135. Komunikoj de la OKK de sekvonta SAT-kongreso. Kdoj F. H. M. de Regt kaj H. Mandos parolos. Ĉiuj bonvenaj ankaŭ de la sekcioj de la cirkaŭajoj kiel Schiedam ktp. Ĉu ĉiuj sekciperantoj propagandas por la kongreso?
A. Riswick.
Boezemsingel 158².